

204, 1. Nuptiæ non erant in calo, erant tamen mulieres, 631, 2 et seq. (Vide CONIUGIUM, MATRIMONIUM, NUBENS).

Nuptiæ Christi cum Ecclesia quæ sint, et quomodo sit ab nuptiis istis dicitur reverti, XVI, 477, 1. Nuptiarum sponsi et sponsæ celestis quis sit finis, Psal. 1, 300, 2. Nuptiæ Christi cum Ecclesia inchoatæ sunt in incarnatione, in calo consummabantur, XV, 474, 1.

Nuptiæ spirituales quæ, XV, 474, 1, 2. Quomodo esse fiant, XVI, 332, 2 et seq.

3° Nuptiæ mundanæ et spirituales quomodo differant, XVIII, 492, 1: *Emulator enim vos dei amulatione. Respondi enim vos uni viro virginem castam exhibere Christo.* Nuptiarum spiritualium prandium et cæna, 490, 4, 2. Nuptiæ spirituales animæ cum Deo habent aliquando defectum vini, id est gratiæ, XVI, 329, 1.

4° Nuptiæ typus et exemplar sunt ingentis gaudii, XII, 193, 2. Iis comparatur celestis electorum felicitas, XV, 625, 1.

NUPTIALE CONVIVIUM. Nuptiale convivium a Christo in parabola propositum est mensa evan-

gelicæ doctrinæ, et maxime Eucharistiæ, 4, 252, 2.

NUTUS. Nutu suo Deus terram et montes conculcit, X, 404, 2 (Deus). Nutus oculorum sunt luxurie internæ nutus, 8, 1 (Vide OCULI).

NUTRIGIUS. Nutricius Ephraim cur re voca Deus, XIII, 428, 2.

NUTRIX. Nutricum indolens et mors infantes sugunt, XIII, 286, 2.

NUX. 1° Nux dicitur a nocendo, V, 192, 2. Noces, quæ duro cortice sunt, an pomorum nomine comprehendantur, XIII, 620, 1. E nucibus fit oleum et unguentum, V, 192, 2.

2° Nux significat virtutem perfectam, VIII, 456, 2. Ejus descriptio, et quid representat, 457, 1. Nucem enucleare est conscientiam examinare, *ibid.*, 2.

Nux sacra Scriptura, *ibid.* Hæc patientiæ typus, 456, 2.

NYCTICORAX. Nycticorax symbolum est mortis, XII, 163, 2. Cur sit Egyptiis et aliis symbolum mortis, XXI, 69, 1.

NYPHMA, Nympha et domestici ejus fideles erant Colossis, XIX, 411, 2.

O

OBDUCTIO, OBDUCTUS. Obductus et obductio, idem est quod calcatas, IX, 437, 1.

OBURARE, OBURATIO. Obduratio quid, Job, 287, 2 et seq. Quid sit aliquem obdurari aut a Deo despicere, 288, 1: *Si destruxerit, nemo est qui ædificet: si incluserit hominem, nullus est qui aperiat.* Obduratio duplex, XI, 182, 1, 2: *Excæca cor populi hujus, et aures ejus aggravat; et oculos ejus claudat, ne forte videat oculis, et auribus suis audiat, et corde suo intelligat et convertatur, et sanem eum.* Obduratio peccantium describitur, V, 561, 2: *Impius, cum in profundum venerit peccatorum, contemnit: sed sequitur eum ignominia et opprobrium.* Obdurato Deum homines impie docet Calvinus, I, 448, 1: *Ego indurabo cor ejus (Pharaonis) et multiplicabo signa et ostentia mea in terra Egypti;* XVIII, 168, 2: *Ergo cupis vult miseretur et quem vult induravit.* Nomen Deum obdurat positiva, I, 458, 1 et seq. Variis modis Deus dicitur obdurare hominem, 499, 2 et seq. (Vide PHARAO). Obduratio quomodo homini, quomodo Deo tribuatur, XVII, 25, 1; 168, 1. Obduralionis suæ causa Chanaan, non Deus, III, 68, 2. Obduratio Judæorum, XVIII, 435, 1. Obduratos quomodo Deus tractet, I, 491, 2 et seq. Obduratos homines potest Deus emollire, XV, 103, 1: *Potens est Deus de lapidibus istis succutere filios Abraham.* Obdurati, si velint, possunt se ad Deum convertere, XVI, 316, 1. Obduratis eleemosyna suadenda quasi ultimum reme-

dium, sicut eam Nabuchodonosori suavit Danica, XVIII, 477, 2. Obduralionis in peccatum quæ sint causæ future in impiis sub finem mundi, XXI, 212, 2: *Et ceteri homines non sunt occisi in his plagis, neque penitentiam egerunt de operibus manuum suarum, ut non adorarent dæmonia, et simulacra aurea et argentea..... El non egerunt penitentiam ab homicidiis suis, neque a veneficiis suis, neque a fornicatione sua, neque a furtis suis (Vide COA NUMM, DEATRIS CORN).*

OBEDEDOM. Obededom Gethæus fuit Levita, III, 455, 2 et seq. Qua benedictione benedictus proper arcam, 456, 1.

OBEIENS, OBEIENTIA. 1° Obediens natura et proprietates. Primo. Obediens vera in qua re sita sit, XIV, 327, 2. Obediens versus quis sit, V, 474, 1: *Mens justis meditantur obedientiam; os impiorum redundat malis.* Obediens plena que sit, que non sit, XXI, 68, 2: *Non invenio opera tua plena coram Deo meo. Ejus perfectio in quo sita sit, IX, 414, 2: Filii sapientie, ecclesiæ justorum; et ratio illorum obediens et dilectio.* Obediens perfecta schema quod sit, XII, 577, 1. Obediens manca que sit, XIV, 559, 2: *Si offeratis cæcum ad immolandum, nomen malum est? et si offeratis claudum et languidum, nomen malum est? Obediens gradus, V, 474, 1. Obediens que sit qui dicuntur XX, 260, 2: *Propter quod succincti lumbos mentis vestræ, sobrii perfecti sperate in eam, quæ offertur vobis gratis, in**

revelationem Jesu Christi; quasi filii obedientiam non configurati prioribus ignorantia vestra desideratis. Obediens descriptio, XIX, 397, 1.

Secundo. Obediens vere septem proprietates, obediens prompte, simpliciter, libenter, humiliter, utiliter, indifferenter, perseveranter, I, 183, 2 et seq. Dixit autem Dominus ad Abram: *Egredere te terra tua, et de cognitione tua, et de domo patris tui, et veni in terram quam monstrabo tibi..... Egredere est inique Abram sicut præceperat ei Dominus. Obediens quam debet esse prompta, 218, 1: Tullit autem Abraham Ismael filium suum, et omnes vernaculos domus suæ, universosque quos emerat, cunctos inares ex omnibus viris domus suæ: et circumcidit carnem præputii eorum statim in ipsa die, sicut præceperat ei Dominus.* Obediendum statim Deo vocanti, XIV, 30, 2. Obediendum statim Deo ad perfectionem vocanti, IX, 432, 1: *In omnibus operibus tuis esto velox, et omnis infirmitas non occurret tibi.* Obediendum Deo statim in arduis et periculis, XI, 434, 2; 140, 2: *Cor meum diligit principis Israel: qui propria voluntate obtulisti vos dicens, benedictio Domino.* Obediens perfecta debet esse indilata, I, 99, 1: *Qui (serpens) dicit ad mulierem: Cur præcepit vobis Deus ut non comederetis de omni ligno paradisi? Obediens debet esse patiens, XX, 301, 4: Servi, subditi estote in omni timore dominis, non tantum bonis et modestis, sed etiam dyabolo.* Obediens in obediendo certamina, V, 33, 2. Obediens fulgari debet esse similis, prompta, agilis, fortis, efficax, infatigabilis, Job, 726, 1, 2; 726, 1: *Nunquid elevabit in nebula coem tuam et impetus aquarum operiet te? Nunquid miles fulgura, et ibunt, et revertentia dicent tibi: Adsumus? Obediendi ratio, V, 474, 1, 2.*

Obediens ex dilectione oritur, IX, 414, 1. Obediens charitatis que dicatur, XX, 268, 2 et seq.: *Animas vestras castificantes in obedientia charitatis.* Tertio. Obediens symbola et figura. Obediens est monie, VII, 515, 2: *Pulchra sunt genua tua sicut turritis; collum tuum sicut monilia.* Per inauem representatur, VI, 268, 4: *Inauris aurea, et margarita fulgens, qui arguit sapientem, et marem obediens.* Obediens symbolum et deditiois oliva est, XIII, 471, 1: *Et erit quasi oliva gloria ejus, et odor ejus ut Libani.* Per thus representatur, XV, 82, 1. Obediens fulguri comparatur, Job, 725, 1.

4° Ad obedientiam sequendam motus et incitamenta. Primo. Obediens præsentia, XVI, 84, 2 et seq.: *Et decedat cum eis (Jesus), et venit Nazareth, et erat subditus illis.* Obediens melior est victimis, III, 358, 1: *Et ait Samuel: Numquid vult Dominus holocausta et vielmus, et non potius ut obediatur voci Domini? Melior est enim obedientia quam victimæ, et auscultare magis quam offerre adipem arietum, VII, 49, 2 et seq.: Nullo*

enim melior est obedientia quam stultorum victimæ. Obediens est sacrificium mysticum, IX, 113, 1. Ipsa nobilissimas hominum potentias offert in holocaustum, XVI, 84, 2 et seq. Obediens martirium est, XIII, 443, 1, 2.

Obediens et subjectio est tessera vere fidei, XX, 297, 2: *Subjecti igitur estote omni creaturae propter Deum.* Tessera est sapientia et justitia, X, 114, 1. Ceteris virtutibus est præferenda, XVI, 516, 2: *Dixit ei (Jesu) Simon Petrus: Domine, non tantum pedes meos, sed et manus et caput.* Vincit alias virtutes, VI, 125, 1; 126, 2 et seq. Obediens est vera sapientia, V, 473, 2: *Mens justis meditantur obedientiam; os impiorum redundat malis.* Non obediens Deo stultissimum est, III, 336, 2. Dixitque Samuel ad Saul: *Stulle egisti, nec custodisti mandata Domini Dei tui, quæ præcepit tibi.* Obediens commendatio, I, 677, 2 et seq. Obediens perfecta documentum et commendatio, XI, 481, 2: *Et audivi vocem Domini dicentis: Quem mittam? et quis tibi nobis? Et dicit: Recce ego, mitte me.* Ejus elogium, V, 33, 1.

Secundo. Obediens a Deo requiritur, Psal. II, 456, 1, 2: *Hodie si vocem ejus audieritis, nolite obdurare corda vestra.* Eam tota Scriptura nobis inculcat, XIX, 455, 2: *In capite libri scriptum est de me: Ut faciam, Deus, voluntatem tuam.* Obediens mandatorum tributum est quod Deus pro collatis in suis bonis exigit, Psal. II, 215, 2: *Et dedit illis regionem gentium, et labores populorum possederunt. Ut custodiant justificationes ejus, et legem ejus requirant.* Deo obaudiunt omnia creata, X, 381, 4: *Omnia hæc vivunt, et manent in seculum, et in omni necessitate omnia obaudiunt ei.* Ab ea obedientia nos non exilit christiana libertas, XVIII, 25, 2. Obediens necessitas, V, 474, 1. Obediendum Deo magis quam hominibus, XVII, 452, 2: *Respondens autem Petrus et Apostoli, dixerunt: Obediens oportet Deo magis quam hominibus.* Obediens quanta sit vis, *ibid.* Obediendum magis Deo quam regi, XII, 812, 1.

Tertio. Obediens exempla, I, 678, 1, 2. Etiam apud Gentiles. *ibid.* Obediens Abraham quanti a Deo assumatur, IV, 421, 2: *Abraham nomine in tentatione invenit esse fidelis, et reputatum est ei ad justitiam?* Obediens Abrahæ merces, XVIII, 84, 2: *Non enim per legem promissio Avrahæ, sed semini ejus, ut hæres esset mundi: sed per justificationem fidei.* Obediens prompte exemplum fuerit Abraham et Isaac, XIX, 480, 1. Obediens ratio Esther reginæ et imperatricis, IV, 370, 2: *Quidquid enim ille (Mardocheus) præcepit, observabat Esther: et sic cuncta faciebat, ut eo levior solita erat, quo eam parvulam nutrebat.* Obediens Rechabitarum, XII, 262, 2. Præcatorum sermones dondab filii Rechab, quos præcepit filius suis ut non biberent vinum: et non bibe-

runt usque ad diem hanc, quia obedierunt præcepto patris sui.

Obedientia Christi erga parentes erat quoad naturam humanam non divinam, XVI, 84, 2: *Et descendit cum eis, et venit Nazareth, et erat subditus illis.* Ejus obedientia in morte oppetenda, 476, 1, 2: *Nemo tollit eam (animam) a me, sed ego pono eam a meipso, et potestatem habeo iterum sumendi eam.* Hoc mandatum accipi a Patre meo, Obedientia Christi fructus, XVIII, 103, 2: *Sicut per inobedientiam unius hominis peccatores constituti sunt multi, ita et per unius obedientiam justis constituitur multi.* Fuit ea singularis et promptissima; XIX, 455, 2 et seq.: *In capite libri scriptum est de me: Ut faciam, Deus, voluntatem tuam, superius dicens: Quia hostias, et oblationes et holocausta pro peccato noluit, nec placita sunt illi, quæ secundum legem offeruntur, hinc dicit: Ecce venio, ut faciam, Deus, voluntatem tuam: auferet primum, ut sequens statuat. Quomodo eam dixerit, 396, 2: Et quidem cum esset Filius Dei, didicit ex eis quæ passus est obedientiam: et consummatus, factus est omnibus obtemperantibus sibi, causa salutis æternæ (Vide IESUS CHRISTUS).*

Obedientia Deiparæ cruci filii astantis, XVI, 618, 1: *Stabant autem iuxta crucem Jesu mater ejus, et soror matris ejus, Maria Cleopha, et Maria Magdalenæ.*

Quibus sit obediendum. Obediendum regibus, si Deo contraria non precipiant, XIX, 335, 2: *Admone illos principibus et potestatibus subditos esse, dicto obedire, ad omne opus bonum paratos esse.* Obedientia regibus, prælati et magistratibus debetur, XVIII, 219, 1, 2: *Omnis anima potestatibus sublimioribus subdita sit: non est enim potestas nisi a Deo: quæ autem sunt, a Deo ordinatae sunt.* XIX, 335, 1. Obediendum etiam malis prælatiis iusta iuribus, XV, 488, 1, 2: *Tunc Jesus oculus est ad turbas et ad discipulos suos, dicens: Super cathedram Moysi sederunt Scribæ et Pharisei. Omnia ergo quæcumque dixerint vobis, servate et facite: secundum opus vero eorum nolite facere: dicunt enim, et non faciunt.*

Obedientia effectus, fructus et merces. Primo, Obedientia sex effectus, XII, 440, 1: *Dereliquisti fontem sapientiæ: nam si in via Dei ambulasses, habuisses utique in pace sempiterna. Discite ubi sit prudentia, ubi sit virtus, ubi sit intellectus: ut scitis simul ubi sit longinquitas vite et victus, ubi sit lumen oculorum, et pax.* Obediendum Deo ut caro nobis obediat, III, 337, 2: *Dixitque Samuel ad Saul: Stulte existi, nec custodisti mandata Domini Dei tui, quæ præcepit tibi. Quod si non fecisses, jam nunc præparasset Dominus regnum tuum super Israel in sempiternum: sed nequaquam regnum tuum ultra eorum surget.* Obedientia sæpe est in causa ut carnales voluntates sint in obedientibus imminute, 1, 188, 2.

Obediens Deo pacatas habet omnes animas suas, potentias, V, 491, 2: *Cum placerint Domino vis hominis, inimicos quoque ejus convertit ad pacem.* Fructus obedientie est obedientem custodire ab omni malo, VII, 288, 2: *Qui custodit præceptum non experietur quidquam mali.*

Secundo, Obedientia est mater virtutum, XVI, 85, 2. Castitati servanda conducit, XX, 269, 1: *Animas vestras castificantes in obedientia charitatis.* Suadet omnigenas virtutes, V, 32, 2: *Audi, fili mi, disciplinam patris tui, et ne dimittas legem matris tuæ: ut addatur gratia capiti tuo, et torques collo tuo.* Est corona virtutum, VII, 516, 1. Obedientia ornat obedientem, V, 32, 2. Omnia opera ex ea facta, facit meritoria, XVI, 85, 1, 2. Obediens loquitur victorias, quo sensu, VI, 123, 2 et seq.: *Testis mendax peribit; vir obediens loquitur victoriam.* Vincit demones, 124, 1. Mundum, carnem, 124, 2. Seipsam et homines, 125, 1, 2. Mare, ignem, terram et bestias, 126, 1, 2. Cælos, infernum, ibid., 2. Tentationes, mortem et gehennam, Deum, 126, 2 et seq. In obedienti Deum manet quintupliciter, XX, 584, 1: *Et qui servat mans data ejus, in illo manet, et ipse in Deo.* Obedientia facit homines divinos, IX, 114, 1. Obediens superior, a Deo recta dirigitur ad portum salutis, X, 257, 2: XVI, 85, 2. Obedientia est portus tuisissimus, VII, 516, 2. Obedientia et fides in Christum causa est quod gentes sint electæ ad justitiam, XVIII, 473, 2.

Tertio, Obedientia facit nos in Deo omnipotentes, VI, 127, 1, 2. Obedientie fructus est ut Deus ipse vicissim homini obediat, III, 61, 2: *Non fuit autem nec postea tam longa dies, obediens Domino voci hominis et pugnante pro Israel.* Ex obedientia fluit gratia miraculorum, VII, 521, 2.

Quarto, Obedientia fecunditas et messis vite æternæ, XI, 637, 2: *Si posuerit pro peccato animam suam, videbit semen longævum, et valutas Domini in manu ejus dirigitur.* Obediens vix non potest mori, 1, 248, 2. In cælis coronatur, V, 33, 1.

OBJECTIO. Objectiones variae contra auctoritatem libri quarti Esdræ, IV, 262, 1, 2; 263, 1 (Vide ESDRAS). Objectiones contra Ecclesiasten, VII, 1, 4 (Vide ECCLESIASTES).

OBJECTUM. 1° Objectum formale fides est revelatio Dei, XIX, 122, 1. Objectum amoris justitiae et sapientis virtus est, VII, 137 et seq. Objectum servitutis Pauli erga Deum, XIX, 319, 2. Objectum peccati ad peccandum allicit, X, 28, 2.

Objectum duplex epistolarum Pauli, dogmaticum et ethicum, XIII, 19.

OBJURGATIO. Objurgatio acris virtutum robiginem dertigit, VI, 282, 2. Equo animo est admittenda, 293, 2 (Vide CONNEXIO, CONNEXIO, INTERPATIO).

OBLATIO, OFFERRE, 4° Oblationes pro tempore quare videntur initia sanctorum, IX, 254, 1: *Datum brachiorum tuorum, et sacrificium sanctificatio-*

nis offeres Domino, et initia sanctorum. Oblationes quas fideles offerunt sacerdotibus, non intelligit Agostolus pro altare, ut vult Baza, XIX, 519, 4: *Habemus altare de quo edere non habent potestatem qui tabernaculo deserunt.* Oblatio munda quæ nominis Dei offerenda promittitur, quemam sit, XIV, 560, 2. Ostenditur esso sacrificium eucharisticum, 561, 1, 2 et seq. Oblatio mystica quænam hæreticis sit, 561, 1 (Vide EUGHARISTA).

2° Oblatio ut Deo placeat, oculo ad eam requisita, X, 222, 2: *Da Altissimo secundum datum ejus, et in bono oculo ad inventionem facilo manuum tuarum; quoniam Dominus retribuens est, et septies tantum reddet tibi.* Oblationes iniquorum sunt irrisiones Dei, 205, 1: *Immolantis ex iniquo oblatio est maculata, et non sunt beneplacita subnationes justorum.* Eas ipse reprobat, ibid., 2: 206, 2: *Dona iniquorum non probat Altissimus, nec respicit in oblationes iniquorum: nec in multitudines sacrificiorum eorum propitiabiliter peccatis;* 207, 1: *Qui offert sacrificium ex substantia pauperum, quasi qui victimam filium in conspectu patris;* 210, 1. Offerens spolia pauperum quinque gravia scelera committit, 207, 2. Victimam quodammodo Christum, 208, 1. Oblatio tristi animo oblata Deo displicet, XIII, 401, 2: *Non libabunt Domino vinum, et non placebit ei: sacrificia eorum quasi panis lugentium; omnes qui comedunt eum, contaminabuntur.* Oblationes Christianorum vim suam habent ex opere operantis, V, 453, 2: *Victimam iniquorum abominabiles Domino; vota justorum placabilia.*

3° Oblationes spirituales, et holocausta, quæ sint dicenda, Psalm, 1, 343, 2: *Benigne fac, Domine, in bona voluntate tua Sion, ut ædificentur muri Jerusalem.* Tunc acceptabis sacrificium, oblationes et holocausta, tunc imponent super altare tuum ritulos. Oblatio summa est obodire Deo, VII, 193, 1: *Multo enim melior est obedientia quam stultorum victimas.* Perfecta anime oblatio in quibus sita sit, XVIII, 202, 1: *Obsecro itaque, vos fratres, per misericordiam Dei, ut exhibeatis corpora vestra hostiam viventem, sanctam, Deo placeantem, rationabile obsequium vestrum. Et nolite conformari huic sæculo, sed reformamini in novitate sensus vestri, ut probetis quæ sit voluntas Dei bona, et beneplacens et perfecta.*

OBJECTATIO. Objectatio lucis, VII, 374, 2.

OBLIQUUS. Oblique quomodo dicantur fuisse templi fenestras, XII, 812, 2. Oblique fenestras thalamorum mystice designant mentes contemplativas, 795, 2.

OBLIVISCI. OBLIVIO. 1° Oblivio rei nullius proprie in Deo est, XIII, 292, 1: *Oblivione obliviscar eorum.* Oblivisci quomodo conveniat Deo, Psalm, 1, 287, 2: *Quare faciem tuam avertis, oblivisceris inopiam nostram, et tribulationis nostræ? Oblivionis subditæ exempla, XVIII, 183, 2.*

2° Oblivio sui et Dei est grande malum, XII,

613, 2: *Et post omnes abominabiles tuas non es recordata dierum adolescentiæ tuæ.* Oblivio Dei radix peccatorum, Psalm, 1, 53, 1: *Convertuntur peccatores in infernum, omnes gentes quæ obliviscuntur Deum.* Oblivio extremorum periculosus, Job, 229, 1. Oblivio propositi sui sæpe lapsus est occasio, XV, 593, 2. Oblivio benefici summus gradus ingratitude, Job, 210, 2: *Sic via junctus qui obliviscitur Deum, et spes hypocritæ peribit.* Oblivionis mira exempla, sed longe major est peccatoris, XII, 35, 1: *Numquid obliviscetur virgo ornamenti sui, aut sponsa fasciæ pectoralis suæ? Populus vero meus oblitus est mihi diebus immuneris.*

3° Oblivisci injuriæ heroicum est, IX, 299, 2: *Omnis injuria proximi ne memineris, et nihil agas in operibus injuriæ;* XVIII, 217, 1: *Noli vinci a malo, sed vince in bono malum.* Oblivisci mundum, quid, Psalm, 1, 298, 1: *Audi, filia, et vide, et inclina aurem tuam; et obliviscere populum tuum et domum patris tui.*

OBVITESCERE. Obvitescere pro mori capitur interdum, XII, 701, 1.

OBNUBERE. Obnubere antiquis quid esset, XVI, 327, 2.

OBODA. Oboda rex Syriæ quomodo et quante obierit, XI, 206, 1. Ejus typpus fuit Nasis rex Damasci, ibid.

OBLIUS. Oblus veterum erat stuferus, I, 743, 2. OBRIZUM. Obrizum aurum quod sit, XII, 91, 1. Obrizum aurum unde, III, 602, 2.

OBSCURITAS. 1° Obscuritas ad impinguationem animalium conduct, XIII, 597, 2.

2° Obscuritas ortus anime quanta, VII, 372, 1. Obscuritas libri Danielis unde pateat, XIII, 4, 2; 5, 1. Obscuritas Osæe prophete ad aliorum, 235, 1; 277, 1, 2. Obscuritas in explicando Ezechielico templo, XII, 776, 1, 2. Obscuritas erata parci dulcedinem, V, 29, 2.

OBSCRATIO. Obscratio quod sit proprium, XVIII, 684, 1; XIX, 192, 2 (Vide ORATIO).

OBSEQUIUM. Obsequium rationabile quid sit proprium, XVIII, 201, 2. Obsequi prompti symbolum est cingulum, XII, 112, 2. Obsequium similia sunt fici, VI, 48, 1, 2.

OBSEVARE, OBSERVANTIA, OBSERVATIO. 1° Observans ventos non sentiat, quid sit, VII, 369, 2. Observanda sunt opes domesticæ propter fures, X, 367, 1.

2° Observatio legis et mandatorum est tacita oratio, X, 213, 1. Itom mysticum sacrificium, ibid. Observatio mandatorum amoris nostrum in Deum testatur, XX, 533, 1; 536, 2 (Vide AMOR DEI, MANDATA, ORATIO).

3° Observantias quas damnet Apostolus, XIX, 97, 1. Quosque legis Mosaicæ observantia durat, XVIII, 230, 2.

4° Observantia regularis potior est sanitate et vita, IV, 420, 2.

OBSESSUS, OBSESSIO. Obsessis aut atrocius accidit quam sitis. IV, 230. 2. Obsidio Ierusalem praedictur futura per Nabuchodonosorem. XII, 536, 1, 2. Obsidio Iudaeorum a Tito quam fuerit arcta, XI, 618, 1 (Vide TRAUALUM).

OBSTETRIX. Obstetrices Hebraeorum in Aegypto erant Aegyptiae. I, 433, 2. An fuerint mentis, 435, 1. Quas domos Deus eis dedit, 436, 1 et seqq. Obstetrices mendaces acceperunt a Deo domos, sed non propter mendaciam. IV, 335, 2.

OBSTINATIO, OBSTINATUS. 1.° Obsistio est peccatum ad mortem. XX, 620, 1, 2: Est peccatum ad mortem, non pro illo dico ut roget quis. Obsistio meritis quinq; signa, XVIII, 190, 1, 2: Dedit illis Deus spiritum compunctionis; oculos ut non viderent, aures ut non audirent, usque in hodiernum diem. Obsistio haereticorum. XX, 671, 1: Vae illis, quia in via vitae obstant, et errore Balaam mercede effusi sunt, et in contradictione Corae perierunt! Obsistati sunt iudocles, VI, 354, 2 et seqq.: Si contideris stultum in pila quasi piscinam, feriente desuper pila, non auferetur ab eo stultitia eius. Obsistati in malo saepe, dum consilium quaerunt, non inveniunt. V, 463, 2: Querit desuper sapientiam, et non inuenit; doctrina prudentium facit. Obsistatio in peccatis designatur per talentum plumbi. XIV, 421, 1. Obsistati et superbi, cur caedro similes. Psalm. I, 164, 3.

2.° Obsistatio detestatur Deus. IX, 534, 1: Qui gaudet iniquitate, detestabitur: et qui odit correctionem, minuetur vita. Obsistatio saepe tractum Dei impedit. XVI, 399, 2: Nemo potest venire ad me, nisi Pater meus, qui misit me, traxerit eum. In gravia etiam peccata et scandalosa ceciderunt obsistati, VI, 391, 2: Viri qui corripientes dura sermone contemnunt, repentinus et superuenient interitibus, et eum sanitas non sequetur. Et tandem ea quasi virtutes defendunt, 392, 1. Plerumque male pereunt, et a Deo deseruntur, 391, 2.

3.° Obsistati non sunt suavi monitione mulcendi, sed acriter contumendi. VI, 232, 2. Sunt dure increpandi. XVIII, 571, 1; XIX, 325, 2: Quam ob causam increpa illos dure, ut sani sint in fide, 334, 1: Hac loquere et exhortare, et argue cum omni imperio. Obsistati similes sunt porcis et canibus, nec corripiendi nisi ad aliorum bonum. XV, 207, 1: Nolite sanctum dare canibus, neque militas margaritas vestras ante porcos, ne forte concutiant eas pedibus suis, et conversi dirumpant vos (Vide OBSCURATIO).

OBTRACTATOR. Obtrahator est etiam qui alienis verbis aliquem defert. IX, 532, 1. Obtrahatoris mala, XVIII, 567, 1 (Vide DETRACTIO).

OBTURARE. Obturare aures idem est quod non audire. VI, 168, 2.

OBUMBARE, OBUMBATIO. Obumbare quomodo dicitur Deus in Scriptura. XX, 68, 2. Obumbatio Spiritus sancti quomodo intelligenda, XVI, 33, 2 et seqq.

OCASIO. 1.° Occasio est tempus actionis opportunitatis, ejus definitio. V, 558, 2: Occasiones quarit qui vult recedere ab amico; omni tempore erit esprobabilis. Occasionis descriptio, XVIII, 577, 2: Ergo dum tempus habemus, operemur bonum ad omnes, maxime autem ad domesticos fides. Occasionis emblema, IX, 160, 1. Occasio in actionibus observanda, *ibid.*: Fili, conserua tempus, et deuita a malo. Occasio bene agendi non est negligenda, sed captanda. VI, 506, 1: IX, 420, 2: Non defraudetis a deo bono, et particula boni domi non te praeterat. 421, 1; X, 27, 2; XVII, 55, 2: Non est castrum nosse tempora vel momenta, quae Pater posuit in sua potestate. Occasio rei bene gerenda aetate denotatur. V, 379, 2: Qui congregat in messe, filius sapiens est; qui autem sterit aetate, filius confusiois. Dum ea est obvia, apprehendenda est, 206, 1, 2: Da sapienti occasionem, et addetur ei sapientia. Doce iustum, et festinabit accipere. Occasio captanda est persuadere aliquid conanti. VI, 265, 2: Mala aurea in lectis argenteis, verbum dictum in tempore suo. Occasionibus seruientium, XVIII, 223, 2: Et hoc scientes tempus, quia hora est iam nos de somno surgere. Occasionem patiendi figura licet, XX, 373, 1.

2.° Occasio peccati fugienda, IX, 134, 2: Cordium male habet in nocissimo: et qui amat periculum, in illo perit. Occasionibus peccati etiam charissimas, rescindendae, XV, 166, 2: Quod si oculus tuus deater scandalizat te, erue eum, et profice abs te: expedit enim tibi ut percat unum membrorum tuorum, quam totum corpus tuum mittatur in gehennam. Et si dextera manus tua scandalizat te, abscinde et profice abs te: expedit enim tibi ut percat unum membrorum tuorum, quam totum corpus tuum erit in gehennam. Occasionibus lapsus cavenda, quod exemplo Davidis in adulterium lapsi, probatur, III, 478, 2. Occasionibus peccatorum non vitantes quam stolidi sint, XIII, 384, 2: Et factus est Ephraim quasi columna reducta non habens eor. Occasionibus peccati ponit Deus pro fine, XVIII, 52, 2. Occasio nonum scelerum sunt opes, VII, 101 (Vide DIVITIÆ).

OCIDENS. Ad occidentem templi nulla porta erat, XII, 782, 1. Occidentis pars in castris Ibraeorum quid significet, II, 266, 2.

OCCHIDENTALIS. Occidentales Christiani cur feria VI et sabbato carnibus abstineant, XV, 245, 2 et seqq.

OCCIDERE, OCCISOR. Occidere seipsum quam ob causam liceat, ob quam non, IV, 561, 1, 2. Longe hoc est difficilius quam neceri ab illo illatum sustinere, 361, 2. Occisores suspensus aliquot laudantur, excusantur alii, 561, 1, 2.

Occidit impios Deus, dum eos facit pios, XIV, 124, 2.

OCULTA. Occulta cordium Deus cognoscat, XII, 102, 2. Occulta Deo aperta sunt, Job, 26, 2. Res occultas reddidit Deus manifestas, 204, 1; 550, 1.

Occulta peccata hominis quo sine diabolus manifestet, III, 473, 1. Deus autem ea manifestat contra gratia talione. 482, 1. Occulta etiam peccata cavenda. XVIII, 438, 1 (Vide DEUS, PECCATUS).

OCULTARE. Occultari volent sancti, V, 239, 1, 2. Occultat se a nobis aliquando Christus, VII, 576, 2.

OCCUPATIO. Occupationi nulli certe se applicantes suggillantur, X, 83, 1 et seqq.: Vita nequam hospitandi de domo in domum; et ubi hospitabiliter aget, nec aperiet os. Occupatio magna et honesta expollet spiritum tristitiae, 107, 1: Multos enim occidit tristitia; et non est utilitas in ea. Est divitiarum seminarium, 187, 2: Milite illum in operationem ne vacet: multam enim militiam docuit otiositas (Vide LABOR, OTIUM).

Occupatio sumitur subinde pro molestia, 324, 1: Occupatio magna creata est omnibus hominibus, et jugum grave super filios Adam, a die exiit de ventre matris eorum, usque in diem sepulture, in matrem omnium. Occupatio pessima quae homini moriens, cur, III, 434, 2; VII, 387, 1: Memento Creatoris tui in diebus iuventutis tuae, antequam veniat tempus afflictionis, et appropinquet omni, de quibus dicitur: Non mihi placet: antequam lenescat oculus, et lumen, et luna, et sol et stellae... quando... lenescerent, videntes per fornicium. XII, 750, 1. Oculorum elogium, VII, 155, 1. Oculi fontis comparantur, XI, 478, 2. Cur eos trinum corvi laenat, VI, 448, 2.

2.° Oculi omnium passionum animi sunt indices. In oculis quanta vis, XXI, 338, 1: Oculi ejus sicut flamma ignis. Cur ita inflammescant, 31, 2; 32, 1. Iis quanta insit vis animorum, XVII, 279, 2: Saulus autem, qui et Paulus, repletus Spiritu sancto, intuens in eum, dixit: O plene omni dolo et omni fallacia, fili diabolus, inimice omnis justitiae, non desinis subvertere vias Domini rectas. In oculis animus inhabitat, VIII, 30, 1: Quam pulchra es, amica mea, quam pulchra es! Oculi tui columbarum, absque eo quo intrinsecus laet. Oculi et cordis similitudines et sympathia, VI, 199, 2: Probo, fili mi, cor tuum mihi; et oculi tui vias meas custodiant; IX, 589, 1: Pungens oculum deducit lacrymas, et qui pungit cor, profert sensum. Oculi sunt indices affectionum animi. Job, 339, 1: Quid te elevat cor tuum, et quasi magna cogitans a tonitruis habes oculos? 602, 2: Peppi factus cum oculis meis, ut ne cogitarem quidem de virgine oculi sunt indices constitutionis tactu corporis quam animas, 605, 2. Per eas omnes affectus animi indicantur, VI, 447, 2: Oculum, qui subvertit patrem, et qui despicit partem matris suae, effodiant eum corvi de torrentibus, et comedunt eum filii aquila. In his eluceat ira et invidia et aliae passiones animi, IX, 413, 1, 2: Nequam est oculus lividi, et avertens faciem, et despiciens animam suam. Oculi sublimes, etiam, ignes, deno-

esse, necessarii sunt. Oculi proprietates, IX, 589, 1. Oculo nihil tenerius et impatientius, X, 121, 1. Oculorum usus, et in quo homini conducant, IX, 478, 2. Dirigunt oculi hominem incedentem, VI, 199, 2. Oculorum anguli cur dicantur birici vel biriqui, XIII, 102, 1. Oculorum visio quod modis sumatur, VII, 230, 1, 2: Melius est videre quod cupias, quam desiderare quod necetas. Ab iis que odiosa nobis sunt, oculos avertemus, et contra, XIV, 213, 1: Mundi sunt oculi non vitales malum. Oculorum quanta sit recreatio, XXI, 382, 1. Viridibus maxime oculus capitur, X, 337, 1, 2: Gratium et speciem desiderabit oculus tuus, et super haec virides sationes. Oculis officium aurium et linguae tribuitur, Psalm. II, 321, 2: Defecerunt oculi mei in eloquium tuum, dicentes: Quando consolaberis mihi? Oculus hominis centum morborum genera habet, XIII, 682, 2. Ad oculorum caliginem dispellendam valet cinis cum melle, item sel, et stercus frigidum, IV, 274, 1. Oculus quanta cura custoditur, XIV, 378, 1: Qui enim tetigerit vos, tangit pupillam oculi mei. Oculi ultimam vivens, primum moriens, cur, III, 434, 2; VII, 387, 1: Memento Creatoris tui in diebus iuventutis tuae, antequam veniat tempus afflictionis, et appropinquet omni, de quibus dicitur: Non mihi placet: antequam lenescat oculus, et lumen, et luna, et sol et stellae... quando... lenescerent, videntes per fornicium. XII, 750, 1. Oculorum elogium, VII, 155, 1. Oculi fontis comparantur, XI, 478, 2. Cur eos trinum corvi laenat, VI, 448, 2.

3.° Oculi omnium passionum animi sunt indices. In oculis quanta vis, XXI, 338, 1: Oculi ejus sicut flamma ignis. Cur ita inflammescant, 31, 2; 32, 1. Iis quanta insit vis animorum, XVII, 279, 2: Saulus autem, qui et Paulus, repletus Spiritu sancto, intuens in eum, dixit: O plene omni dolo et omni fallacia, fili diabolus, inimice omnis justitiae, non desinis subvertere vias Domini rectas. In oculis animus inhabitat, VIII, 30, 1: Quam pulchra es, amica mea, quam pulchra es! Oculi tui columbarum, absque eo quo intrinsecus laet. Oculi et cordis similitudines et sympathia, VI, 199, 2: Probo, fili mi, cor tuum mihi; et oculi tui vias meas custodiant; IX, 589, 1: Pungens oculum deducit lacrymas, et qui pungit cor, profert sensum. Oculi sunt indices affectionum animi. Job, 339, 1: Quid te elevat cor tuum, et quasi magna cogitans a tonitruis habes oculos? 602, 2: Peppi factus cum oculis meis, ut ne cogitarem quidem de virgine oculi sunt indices constitutionis tactu corporis quam animas, 605, 2. Per eas omnes affectus animi indicantur, VI, 447, 2: Oculum, qui subvertit patrem, et qui despicit partem matris suae, effodiant eum corvi de torrentibus, et comedunt eum filii aquila. In his eluceat ira et invidia et aliae passiones animi, IX, 413, 1, 2: Nequam est oculus lividi, et avertens faciem, et despiciens animam suam. Oculi sublimes, etiam, ignes, deno-

esse, necessarii sunt. Oculi proprietates, IX, 589, 1. Oculo nihil tenerius et impatientius, X, 121, 1. Oculorum usus, et in quo homini conducant, IX, 478, 2. Dirigunt oculi hominem incedentem, VI, 199, 2. Oculorum anguli cur dicantur birici vel biriqui, XIII, 102, 1. Oculorum visio quod modis sumatur, VII, 230, 1, 2: Melius est videre quod cupias, quam desiderare quod necetas. Ab iis que odiosa nobis sunt, oculos avertemus, et contra, XIV, 213, 1: Mundi sunt oculi non vitales malum. Oculorum quanta sit recreatio, XXI, 382, 1. Viridibus maxime oculus capitur, X, 337, 1, 2: Gratium et speciem desiderabit oculus tuus, et super haec virides sationes. Oculis officium aurium et linguae tribuitur, Psalm. II, 321, 2: Defecerunt oculi mei in eloquium tuum, dicentes: Quando consolaberis mihi? Oculus hominis centum morborum genera habet, XIII, 682, 2. Ad oculorum caliginem dispellendam valet cinis cum melle, item sel, et stercus frigidum, IV, 274, 1. Oculus quanta cura custoditur, XIV, 378, 1: Qui enim tetigerit vos, tangit pupillam oculi mei. Oculi ultimam vivens, primum moriens, cur, III, 434, 2; VII, 387, 1: Memento Creatoris tui in diebus iuventutis tuae, antequam veniat tempus afflictionis, et appropinquet omni, de quibus dicitur: Non mihi placet: antequam lenescat oculus, et lumen, et luna, et sol et stellae... quando... lenescerent, videntes per fornicium. XII, 750, 1. Oculorum elogium, VII, 155, 1. Oculi fontis comparantur, XI, 478, 2. Cur eos trinum corvi laenat, VI, 448, 2.

4.° Oculi omnium passionum animi sunt indices. In oculis quanta vis, XXI, 338, 1: Oculi ejus sicut flamma ignis. Cur ita inflammescant, 31, 2; 32, 1. Iis quanta insit vis animorum, XVII, 279, 2: Saulus autem, qui et Paulus, repletus Spiritu sancto, intuens in eum, dixit: O plene omni dolo et omni fallacia, fili diabolus, inimice omnis justitiae, non desinis subvertere vias Domini rectas. In oculis animus inhabitat, VIII, 30, 1: Quam pulchra es, amica mea, quam pulchra es! Oculi tui columbarum, absque eo quo intrinsecus laet. Oculi et cordis similitudines et sympathia, VI, 199, 2: Probo, fili mi, cor tuum mihi; et oculi tui vias meas custodiant; IX, 589, 1: Pungens oculum deducit lacrymas, et qui pungit cor, profert sensum. Oculi sunt indices affectionum animi. Job, 339, 1: Quid te elevat cor tuum, et quasi magna cogitans a tonitruis habes oculos? 602, 2: Peppi factus cum oculis meis, ut ne cogitarem quidem de virgine oculi sunt indices constitutionis tactu corporis quam animas, 605, 2. Per eas omnes affectus animi indicantur, VI, 447, 2: Oculum, qui subvertit patrem, et qui despicit partem matris suae, effodiant eum corvi de torrentibus, et comedunt eum filii aquila. In his eluceat ira et invidia et aliae passiones animi, IX, 413, 1, 2: Nequam est oculus lividi, et avertens faciem, et despiciens animam suam. Oculi sublimes, etiam, ignes, deno-

esse, necessarii sunt. Oculi proprietates, IX, 589, 1. Oculo nihil tenerius et impatientius, X, 121, 1. Oculorum usus, et in quo homini conducant, IX, 478, 2. Dirigunt oculi hominem incedentem, VI, 199, 2. Oculorum anguli cur dicantur birici vel biriqui, XIII, 102, 1. Oculorum visio quod modis sumatur, VII, 230, 1, 2: Melius est videre quod cupias, quam desiderare quod necetas. Ab iis que odiosa nobis sunt, oculos avertemus, et contra, XIV, 213, 1: Mundi sunt oculi non vitales malum. Oculorum quanta sit recreatio, XXI, 382, 1. Viridibus maxime oculus capitur, X, 337, 1, 2: Gratium et speciem desiderabit oculus tuus, et super haec virides sationes. Oculis officium aurium et linguae tribuitur, Psalm. II, 321, 2: Defecerunt oculi mei in eloquium tuum, dicentes: Quando consolaberis mihi? Oculus hominis centum morborum genera habet, XIII, 682, 2. Ad oculorum caliginem dispellendam valet cinis cum melle, item sel, et stercus frigidum, IV, 274, 1. Oculus quanta cura custoditur, XIV, 378, 1: Qui enim tetigerit vos, tangit pupillam oculi mei. Oculi ultimam vivens, primum moriens, cur, III, 434, 2; VII, 387, 1: Memento Creatoris tui in diebus iuventutis tuae, antequam veniat tempus afflictionis, et appropinquet omni, de quibus dicitur: Non mihi placet: antequam lenescat oculus, et lumen, et luna, et sol et stellae... quando... lenescerent, videntes per fornicium. XII, 750, 1. Oculorum elogium, VII, 155, 1. Oculi fontis comparantur, XI, 478, 2. Cur eos trinum corvi laenat, VI, 448, 2.

OCCUSUS. 1.° Oculi physiologicae sumpti. —

1.° Oculorum materiae, proprietates et usus. Oculi unde dicit, XI, 479, 1; XVII, 393, 1. Eorum fabrica, IX, 478, 1, 2: Consilium, et linguam, et oculos, et aures, et cor dedit illis excogitandi, et disciplina intellectus replevit illos. Oculorum physiologia, VIII, 124, 1, 2. Inter membra corporis mobiliora oculus computatur, XVIII, 375, 1: Sed multo magis quae videtur membra corporis infirmiora

tant vel superbiam et fastum, vel arrogantiam et inguliditatem, vel impudicitiam, V, 167, 1. *Sex sunt quæ vidit Dominus, et septimum detestatur anima ejus: oculus sublimis, lingua mendacem, etc.* VI, 97, 1. *Exaltatio oculorum est dilatatio cordis: lucerna impiorum peccatum; 205, 1, 2. Cui vae? cuius patri vae? cui foree? cui sine causa vulnera? Cui suffusio oculorum? Nonne his qui commorantur in vino, et student calicibus epulandis?* IX, 596, 2. *Exultantiam oculorum meorum ne dederis mihi, et omne desiderium avertit a me; X, 8, 1. Fornicatio mulieris in exultantia oculorum, et in palpebris illius agnoscitur; XI, 243, 2. Visitabo super fructum magnifici cordis regis Assur, et super gloriam altitudinis oculorum ejus. Oculi quales qualia vitia denotent, X, 8, 1. Oculi modesti, modestam indicant mentem, VIII, 176, 2. Oculi tui sicut piscina in Hesebon, quæ sicut in porta filia multitudinis.*

3° Oculorum vis ad cor vulnerandum, V, 125, 1. *Oculi tui recta videant, et palpebrae tuæ præcedant gressus tuos. Oculorum damna quæ, XII, 85, 1, 2. Ascendit mors per fenestras nostras, ingressa est domos nostras. Sunt fenestree animarum per quas mors intrat, XX, 460, 1. Oculi habentes plenos adulterii, et inexcusabiles delecti; Job, 603, 1. Oculorum porta cur dicatur porta Piscium, XIV, 379, 1. Sunt cupiditatum illices et internuntii, VI, 351, 2 et seq. Infernus et perditio nunquam implentur, similitur et oculi hominum insatiabiles. Oculi sunt libidinum proxenetæ, Job, 604, 1. Seducunt animam, 603, 2. Sunt peccati mediatores, IX, 283, 2. *Averte faciem tuam a muliere compta, et ne circumspicias speciem alienam. Propter speciem mulieris multi perierunt, et ex hoc concupiscentia quasi ignis exardescit. Sunt prima adulterii tela, V, 172, 2. Non concupiscat pulchritudinem ejus cor tuum, nec captaris nutibus illius. Quare oculis homines annoant, 283, 2. Qui annuit oculo, dabit dolorem; et stultus labiis verberabitur. Maxime id faciunt lascivi et libidinosi, ibid. Oculi sunt ostia mortis et animæ hostes, XII, 403, 1. Oculus curiosus deprædat animam, XII, 402, 2. Oculus meus deprædatus est animam. Innata est ei videndi curiositas, Job, 603, 2. Oculi sunt duces in amore tam bono quam malo, I, 351, 2. Erat autem Joseph pulchra facie et decoris aspectu. Post multos itaque dies iniecit domina sua oculos suos in Joseph, et ait: Dormi tecum; III, 475, 1. Dum hæc ageretur, occidit ut surgeret David de strato suo post meridiem, et deambularet in solariorum domus regia: viditque mulierem se lavantem ex adverso super solarium suum; erat autem mulier pulchra valde. Misit ergo rex, et requisivit quæ esset mulier; V, 125, 1; IX, 282, 1. Virginem ne concipias, ne forte scandalizeris in decore illius; 687, 2. Ne respicias in mulieris speciem, et non concupiscas mulierem in specie; X, 361, 1. *Erubescite..... a respectu mulieris***

fornicariæ; XII, 543, 2; XIII, 189, 2. Et vident eam (Suzannam) senes quotidiis ingredientem et deambulantem, et exarserunt in concupiscentiam ejus; XX, 459, 2. Oculi femine quanta vis, V, 173, 1, 2; VIII, 29, 2. Per eos facta sunt colloquia, X, 369, 2: Omni homini noli intendere in specie, et in medio mulierum noli commorari.

4° Quanta cura oculi custodiendi sint et regendæ. Oculi maxime custodiendos, Job, 602, 1; 603, 1; 605, 2. *Pepergi fœdus cum oculis meis, ut ne cogitarem quidem de virgine. Quam enim partem habebit in me Deus desuper, et hereditatem Omnipotens de excelsis? De eorum custodia documentum morale, I, 102, 1: Vidit igitur mulier quod bonum esset lignum ad vendendum, et pulchrum oculis aspectu delectabile, et tili de fructu illius, et comedit: dedilique viro suo, qui comedit; VII, 107, 2. Et omnia, quæ desideraverant oculi mei, non negavi eis: nec prohibui cor meum quin omni voluptate fruereletur. Eas custodiat tam vir quam virgo et omnis casto vivere volens, IX, 281, 2: Ne respicias mulierem multibolum, ne forte incidat in laqueos illius; 282, 1, 2; 695, 1: Et homo nequam in ore carnis suæ non desinet donec incendat ignem, X, 369, 2. Oculi custodiendi sunt, aut castitas est impossibilis, III, 473, 1. Ego autem dico vobis, quia omnis qui videt mulierem ad concupiscendum eam, jam machatus est eam in corde suo. Avertendi sunt a conspectu rei turpis et meretricis, VI, 209, 1, 2: Oculi tui videbunt extraneas, et cor tuum loquetur perverba. Oculi feminarum cavendi, IX, 687, 2: Ne respicias in mulieris speciem, et non concupiscas mulierem in specie. Oculi a vanitatibus avertendi, Job, 603, 2. A teos regendos apologus et tria dogmata, V, 173, 2. Cura oculorum magna apud veteres Christianos, Job, 605, 2. David per incautum aspectum lapsus in crimen adulterii, Job, 604, 2. Saneæ libidinum fugam cæcitatibus emendandis censuit, 605, 1. Joseph gaudebat carcere cæco concludi, ut non videret Ægyptiam, ibid., 2. Isai et Alexandri oculorum continentia, ibid.*

Oculi vini splendore et colore allicientur ad ejus potum, VI, 206, 2. *Ne intuearis vinum, quando fuavescit, cum splenderit in vitro color ejus; ingreditur blandæ, sed in novissimo mordebit ut coluber, et sicut regulus venena diffundit. Ab eo sunt avertendi, ibid. Oculi ebriorum suffunduntur, simulantur, confunduntur et obtunduntur, quo sensu, 205, 1, 2. Videntur nataro, ibid., 1.*

Oculorum concupiscentia est avaritia, concupisibile opes, XX, 545, 2. *Nolite diligere mundum, neque ea quæ in mundo sunt.... Quoniam omne quod est in mundo, concupiscentia carnis est, et concupiscentia oculorum, et superbia vite.*

II. OCULI SYMBOLICE VEL ALLEGORICE SEMPTI.—
1° Oculos quomodo Deo Scriptura attribuit, et quid sint, IV, 217, 1, 2. Oculi Dei, sunt providen-

tia, favor, gratia, ira, indignatio, vindicta; illi sunt in omni loco per essentiam, presentiam et potentiam; hi oculi sunt mens et intuitus Dei, V, 449, 2: *In omni loco oculi Domini contemplantur bonos et malos. Oculus mundi est Deus, 443, 2. Oculus baculo vel scepro insistens Dei est hieroglyphicum et symbolum providentiæ divinæ, XIII, 274, 1; XIV, 282, 2; 390, 1; XX, 379, 2. Oculus Dei omnia videt, XIX, 389, 2 et seq. Oculi Dei lucidissimi et justissimi sunt, X, 202, 1: Ad quem respicit, et quis est fortitudo ejus? Oculi Domini superfluentes eum. Omnia pervident et penetrant, X, 312, 1: Opera omnis carnis coram illo, et non est quidquam absconditum ab oculis ejus. Oculi Dei super homines excubant dupliciter, IX, 480, 2 et seq.: *Posuit (Deus) oculum suum super corda illorum, ostendere illis magnalia operum suorum. Isque luce sua omnia illuminat et conspicua reddit, 481, 1. Est velut oculus domini et magistri, ibid. Eum nempe potest fallere, 607, 1: Omnis homo qui transgreditur lectum suum, contemnens in animam suam, et dicens: Quis me videt? Tenebræ circumdant me, et parietes cooperiunt me, et nemo circumspicit me: quem verus? delictorum meorum non memorabiliter servent, VI, 154, 4: Oculi Domini custodiunt scientiam, et supplantantur verba iniqui. In oculis Dei versantes, modesti simus oportet, XX, 324, 1.**

2° *Oculus corporis in Scriptura oculum mentis, plus intellectum sæpe significat. Oculum mentem et sensum internum denotat, XV, 197, 2: Lucerna corporis tui est oculus tuus. Si oculus tuus fuerit simplex, totum corpus tuum lucidum erit, Psalms, I, 178, 1: Si autem oculus tuus fuerit nequam, totum corpus tuum tenebrosum erit. Oculi intentionem rectam belle significant, VII, 538, 1. Oculus intellectum aliquando significat, anima voluntatem, venter memoriam, Psalms, I, 178, 1: Miserere mei, Domine, quoniam tribulor: conturbatus est in ira oculus meus, anima mea et venter meus. Oculus vite est sapientia, VII, 114, 2. Oculi sapientis ubinam sint, et ubi oculi stultorum, 114, 1, 2: *Sapientis oculi in capite ejus: stultus in tenebris ambulat. Spiritales oculi eorum qui vacant vite contemplative sunt in capite, 116, 1. Quis oculus simplex dicitur, quis oculus nequam, XV, 197, 1; Job, 7, 1. Oculus bonus et bonus oculo dicitur de benignis et liberalibus, VI, 148, 1. Oculi mentis in Deum jugiter intendere debent, VII, 115, 2. Oculi cordis et mentis maxime sunt coercendi, V, 125, 4: Oculi tui recta videant, et palpebrae tuæ præcedant gressus tuos. Oculi considerationis ubique nobis est adhibendus, 157, 1, 2. Oculi timendum Dominum quomodo in conspectu ejus benedicatur, X, 200, 2: Spiritus timentium Deum quaritur, et in respectu illius benedicatur, spes enim illorum in salvantem illos, et oculi Dei in diligentes se. Oculum dextrum quomodo nobis eruat diabolus, XIV, 382, 1.**

Oculus nequam est oculus avari et invidi, X, 121, 2; 122, 1: *Nequius oculo quid erudiam est? ideo ab omni facie lærymabitur, cum viderit. Oculus avari est invidus, VI, 383, 1. Oculus malus avari semper ad malum fortur, IX, 415, 1: Oculus malus ad mala, et non salubriter pane, sed indiget, et in tristitia erit super mensam suam. Oculus mentis avertere a Deo, malorum omnium initium est, Psalms, I, 352, 1: Quoniam alieni insurrexerunt adversum me, et fortes quaesierunt animam meam; et non proposuerunt Deum in conspectum suum. Oculi impiorum in morte aperientur, Job, 434, 2: *Videbunt oculi ejus interfectionem suam, et de furore Omnipotentis bibet.**

3° *Vocis oculi variae acceptiones, nequam de oculis variae locationes. Oculi nomine vocant Hebraei colorem, VI, 206, 2. Oculus capitor pro colore et specie sublimis. XVIII, 28, 1; XXI, 95, 1. Oculus levare symbolum est spei et invocationis, XII, 671, 1. Oculus ad vitula levare symbolum erat eorum adorationis, XII, 737, 2.*

4° *Oculi varia symbola, VIII, 65, 1. Symbolum suum: primo, cognitionis et fidei; secundo, spei; tertio, amoris, ibid. Oculus benignus gratia et favoris signum est et symbolum, IV, 217, 1. Oculi sunt symbolum circumspicionis et vigilantiae, VIII, 125, 1: Oculi ejus sicut columba super rivulos aquarum, quæ baculo sunt lotæ, et resident juxta fluentia plenissima. Per oculos columbae quidam significatur, VII, 537, 2. Oculi columbini dotes quinque, ibid., 1. Oculi Ecclesiae sunt Prophete, unde Videntes dicti sunt, VII, 31, 2. Oculis comparantur episcopi, 177, 1. Angeli cur vocentur oculi, XIV, 390, 1. Oculi dici possunt stellæ, XII, 491, 2. Oculi flammeas iram significant, XXI, 338, 1. Oculorum aversio est signum iræ, Job, 674, 2.*

Oculi sponsi in Cantico, quales VIII, 124, 1. Oculi flammantis Christi Joanni apparentis quid denotent. Oculi beate Virginis pulcherrimi, 448, 2 et seqq.

Oculi in rotis ad litteram quid significant, XII, 576, 2. Oculi rotarum et Cherub an veri fuerint, an vero symbolici, 492, 1, 2. Oculi sapphiri Nazareorum, XII, 414, 1. Oculi in candelabro Zachariae oculi sint, XIV, 407, 1, 2. Quid significant, 408, 1. Oculi septem lapidis a Zacharia visi quales sint, an ei incisi vel affixi fuerint, an vero a lapide separati, sed in eum respicientes, 390, 1, 2. Oculi ejus fuisse affixos vel in rotas, ibid. Qualiter in lapide concipiendi sint, ibid., 2. Quid significant, ibid. Hi tropologice sunt septem dona Spiritus sancti, 391, 1. Oculi in animalibus Joannis cur apparuerint, apud Ezechielem vero in rotis, XXI, 109, 2. An fuerint veri oculi, ibid.

ODARES. Odarus unus et dueibus Bacchidis a Jonatha Machabeo casus, IV, 461, 1.

ODILO (S.). S. Odilo benedicti aqua lunaticæ curavit, II, 296, 2.

ODIUM. 1. *Odium quotuplici sensu sumatur, et ejus natura.* Primo. Odium in Scriptura aliquando vocatur minor amor, XIV, 583, 1: *Nonne frater erat Esau Jacob, et dilecti Jacob, Esau autem odio habuit?* Odio habere Esau significat negligere, minus diligere, XVIII, 163, 2. Odisse subinde idem est quod minus diligere, XVI, 200, 1: *Si quis exiit ad me, et non odit matrem suam, et matrem, et uxorem et filios, et fratres et sorores, odium autem et animam suam, non potest meus esse discipulus.* Odium aliquando capitur pro despectu, fastidio, minore amore, V, 324, 2: *Etiā proximo suo pauper odiosus erit; amici autem divitum multi.*

Secundo. Odium simile est carbonibus cinere lectis, V, 323, 1. Odii radix morum dissonantia, VIII, 317, 2: *Gravis est nobis etiam ad videndum, quoniam dissimilis est altis vita illius.* Causa odii impiorum in pios est quod eorum impietas horum pietate coarguitur, VIII, 315, 2: *Circumveniamus ergo justum, quoniam inutilis est nobis, et contrarius est operibus nostris, et improperat nobis peccata legis, et diffamat in nos peccata disciplinae nostrae.* Odium in conjugio provenit a diabolo, VI, 21, 1. Odia omnia, sive naturalia, sive voluntaria, per binarios exercentur, X, 177, 2: *Contra malum bonum est, et contra mortem vita: sic et contra virum justum peccator.* Et sic intueri in omnia opera Altissimi. Duo et duo, et unum contra unum. Odia fraterna cur sint acerrima, XIII, 544, 2. Odium in dominos videtur servis insitum, VI, 406, 2: *Servus verbis non potest erudiri, quia quod dicit intelligit, et respondere contemnit.* Odium patenscens melius est quam occultum, V, 294, 2: *Abcondunt odium labia mendaciorum: qui proferri contumeliam, insipientes est.*

2. *Odium illicitum, et quanta masa provocat.* Odio nemo habendus, etiam inimicus, XV, 475, 1, 2: *Audistis quilo dictum est: Diligite proximum tuum, et odio habetis inimicum tuum. Ego autem dico vobis: Diligite inimicos vestros, benefacite his qui oderunt vos, et orate pro persecutoribus et calumniatoribus vos.* Odians alios quomodo sit homicida, XX, 576, 1, 2: *Omnes qui odit fratrem suum, homicida est. Occidit quoque animam suam, ibid., 2: Non habet vitam aeternam in semetipso manentem.* Odientes aliquem semper ei nocere volunt, IX, 583, 1. Odium varias nocendi artes in se complectitur, VI, 321, 2: *Labiis suis intelligitur inimicus, cum in corde tractaverit dolos. Quando submiserit vocem suam, ne credideris et quoniam septem nequitis in corde illius. Odium est magnus odii, 351, 1. Odium mater est jurgii et vindictae, X, 52, 1: Abstine te a lite, et minus peccata: homo enim iracundus incendit litem, et vir peccator turbabit amicos, et in medio pacem habentium immittet inimicitiam.* Odium proximi charitatis est dissolutio, XVIII, 223, 1: *Dilectio proximi malum non operatur. Odium suscitatur rixas, et eo laborans semelum semper capit, V,*

287, 2: *Odium suscitatur rixas: et universa delicta aperit charitas.* Ob odium uxoris, non erat Judaeis repudium licitum, XIV, 581, 1: *(Vide MATRIMONIUM, RARUMUM).*

3. *Odium corripientem odium medicum, IX, 635, 1, 2; 565, 2: Qui odit correptionem, vestigiū est peccatoris.* Odium corripientis de peccato Deo displicet, 565, 1.

3. *Odium contra Deum, Christum, Christianos et pios.* Odium Dei nullatenus potest esse bonum aut licitum, XIII, 281, 1, 2: *Odium demonis erga Deum, XI, 383, 2. Causa odii Judaeorum in Christum, VIII, 316, 2. Odium Judaeorum in Christum quantum fuerit, XV, 714, 2 (Vide JESUS CHRISTUS, JUDAEI).* Duodecim cause odii impiorum in Christum, VIII, 317, 1. Odii Judaeorum in Christianos quae sit causa, XIV, 5, 1. Odia infidelium contra fideles sunt velut ignis, ea Christus occasionaliter excitavit, XVI, 181, 1. Odium mundanorum erga pios, sanctos et religiosos, XVI, 569, 1; XX, 574, 1, 2. (Vide MUNDUS, SACERD.)

4. *Odium erga peccatum.* Odio infinito Deus peccatum omne odit, XIV, 213, 2: *Mandi sunt oculi tui, ne videas malum.* Odium peccati inculcatur, XVIII, 209, 2. Est id efficax testimonium quod quis sit filius Dei, 133, 1, 2: *Ipse Spiritus testimonium reddit spiritui nostro, quod sumus filii Dei (Vide PECCATUM).*

ODOLIA. Odolla, quae et Adulla et Adolla dicitur, urbs fuit magna, antiqua et regia, XIV, 77, 2. Ejus uberior descriptio, ibid., et 78. Odollam splendescere descriptio, III, 400, 1.

ODOR, ODORATA. 1. *Odorata omnia sunt calida, VI, 338, 2. Saporis sunt amaro, 339, 1. Odores animam oblectant et cerebrum confortant, 338, 1, 2. Augent homini judicium, 339, 1. Odoratis rebus vires in animi syncope maxime restaurantur, XIV, 215, 1; 264, 1. Odor quietis suavissimus odor, XVIII, 650, 2. Odorata aliquid nocent, V, 192, 2. Odor ignis capitur interdum pro afflatu, verligio, indiciove incendii, XIII, 52, 4 (Vide UNGUENTA).*

2. *Odor suavitatis et victimas ad Deum ascendebat, X, 219, 1. Quomodo dicatur Deus sacrificia odorari, XIX, 68, 1, 2. Odor ex oblatis arietum caribus, cur suavissimus diceretur, Psalm. 1, 419, 1. Odor suavitatis quis sit, XII, 650, 2. Odor symbolum est fame, VII, 478, 1.*

3. *Odorem etiam habent mores, I, 475, 1. Odor morum quis, XVIII, 429, 4 (Vide MORES).*

OECOLAMPADIUS. Oecolampadii expositio de laborum Isaiae pollutione rejicitur, XI, 175, 2. Ejus in Romanum sedem sycophantia, 243, 1.

OECONOMIA. 1. *Oeconomia duo significat, XVIII, 612, 2. Oeconomia in aula regia prima dignitas, IV, 270, 2. Oeconomiae ratio quae sit optima, Job, 450, 1.*

2. *Oeconomia vitae Christi plena est paradoxis, XIII, 281, 2.*

OECONOMUS. Oeconomi principum quomodo in re sibi concedita se gerere debeant, X, 367, 1: *Dei manus multe sunt, claudere et quodecumque trades, numerari et appendere daturum vero et acceptum omne describe.* Oeconomi boni descriptio, I, 310, 1, 2: *(Dixitque Jacob ad Laban) Pone hic coram fratribus meis et fratribus tuis, et judicent inter me et te.... Uves tuae et caprae steriles non fuerunt: arietes gregis tui non comedi; nec captum a bestia ostendi tibi, ego damnum omne reddidam: quidquid furto peribat, a me exigebas: die nocturne isto urbar et gelu, fugiebatque somnus ab oculis meis. Sicque per viginti annos in domo tua servivi tibi.* Oeconomi boni sunt boni politici, VI, 172, 2: *Vidisti virum velocem in opere suo? coram regibus stabilis, nec erit ante ignobilis.* Oeconomi sunt velut pedes Ecclesiae, XVIII, 376, 2 et seqq.

OENIANDUS. Oeniandi episcopi in fide catholica tuenda constantia adversus Anastasium imperatorem, II, 277, 2: XIII, 83, 2.

OFFENDERE. Offendere ad montes caliginosos quid sit, XII, 114, 2.

OFFENDICULUM. Offendiculum quid proprie sit, XVIII, 232, 1. An idem cum scandalo, ibid. Offendiculum accipitur interdum pro eo qui offendit, laedit, pungit, XII, 529, 2.

OFFENSA. 1. *Offensa Dei.* Offensa Dei summa est et infinita, X, 46, 1. Offensa Dei duplex est in peccatore, XIV, 147, 4 (Vide PECCATUM).

2. *Offensa quibus alii alios offendunt.* Offensas mutuas condonat charitas, tam in offenso quam in offendente, XX, 356, 2 et seqq.: *Ante omnia, mutuum in sollicitudinis charitatem continentiam habentes, quia charitas aperit multitudinem peccatorum.* Offendens simul et offensus, sive jure, sive injuria, reconciliantur invicem, an loquum adeunt communionem, XV, 163, 1: *Si ergo offers munus tuum ad altare, et tibi recordatus fueris quia frater tuus habet aliquid adversum te, relinque tibi munus tuum ante altare, et vade prius reconciliari fratri tuo: et tunc veniens, offers munus tuum.* Offensa omnis proximo remittenda, idque ex animo, 412, 2 et seqq.: *Tunc accedens Petrus ad eum (Jesus) dixit: Domine, quoties peccabit in me frater meus, et dimittam ei? usque septies? Dixit illi Jesus: Non dico tibi usque septies, sed usque septuagies septies; 416, 2: Sic et Pater meus caelestis faciet vobis, si non remiseritis uniusquisque fratri suo de cordibus vestris. Offensa condonanda Dei imitatione, XVIII, 648, 2: *Estote autem invicem benigni, misericordes, dominantem invicem, sicut et Deus in Christo donavit vobis; 649, 1: Esote ergo imitatores Dei, sicut filii charissimi, et ambulato in dilectione, sicut et Christus dilexit nos. Offensus offendenti reconcilietur, XVI, 439, 2. Offensum prevenire, quam decorum sit, XIII, 434, 1. Offense memoria ex animo deponenda, X, 49, 1, 2: *Ipse (homo) cum***

*caro sit, reservat iram, et propitiationem petit a Deo, quia exorabit pro peccatis illius? Memento novissimum, et desine inimicari: libidulo enim et mors imminet in mandatis ejus. Offensa oblatione sepultas sit refricatur, recordantur, V, 532, 2: *Qui celat delictum, separat amicitias; qui altero sermone repetit, genuit fœderales.**

OFFERTORIUM. In Offertorio cur cantores vocibus et organis personent, X, 543, 1.

OFFICIALES. Officiales regum sumo imitari solent, VI, 85, 1. Quales ab eo seligendi sint, 172, 2. Officiales pauperes mire populum vexant et exsugunt, 365, 1, 2: *Vir pauper, calumnians pauperes, similis est imbro velamenti in quo paratur fomes.*

OFFICIUM. 1. *Officium significat: omne quod alteri exhibere debemus, IX, 147, 1. Officia duo justitiam christianam, V, 70, 1: *Ambules in via bona; et colles justorum custodias.* Officium hominis est bonum facere et mala declinare, XIV, 433, 2: *Inducendo tibi, homo, quid sit bonum, et quid hominum requirat a te: utique facere judicium, et diligere misericordiam, et sollicitum ambulare cum Deo tuo.**

2. *Officia tria angelis, apostolis et doctoribus communia, illuminare, purgare, et purificare, XVIII, 612, 2: *Nihil omnium sanctorum merito data est gratia haec, in Gentibus evangelizare investigabiles dicitur Christi, et illuminare omnes, quae sit dispensatio sacramentorum abscondit illi a oculis in Deo, qui operum erant.* Officia duo pastorum, praedicatione, et sacramentorum administatio, XVIII, 252, 2. Officium sacerdotis, quod, VII, 203, 1. Superiorum erga subditos, 343, 2: *Si retentum fuerit fornum, et hoc non ut prius, sed hebentium fuerit, multo labore eracuetur, et post industriam sequetur sapientia.**

3. *Officium regendi alios ambiens, sibi accersit ruinam, V, 541, 2: *Qui altam facit domum suam, queri ruinam; et qui evitat discere, incidit in malum.* Ob id dolendum, non ridendum est, 544, 1: *Stultus homo plaudet manibus suis, cum sponderit pro amico suo.* Ad officia statu caelsiora non est aspirandum, VI, 186, 1, 2: *Ne erigas oculos tuos ad opes quas non potes habere; quia facient tibi pennas quasi aquilas, et volabunt in caelum.* Officium periculosum vel onerosum nimis, non est suscipiendum, X, 161, 2: *In via ruinam non eas, et non offendas in lapides: nec credas te via laboriosae, ne ponas animam tuam scandalum.* Officio est privandum, qui ob hoc ipsum extollitur, II, 89, 4. Officia humilia exercere, ad humilitatem via est, XVI, 196, 1.*

4. *Ad officia promovens ineptum graviter in republicam peccat, VI, 40, 2: *Testis iniquus detridat iudicium, et os impiorum decorat iniquitatem.* Rex iniquus habet ea venalia, 371, 2: *Leo rugiens et ursus esuriens, principes impius super populum pauperem.* Quae inde damna sequuntur, ibid., et seqq.*

OFFICIUM ECCLESIASTICUM. Officium ecclesiasticum per horas distributum recitare tenentur sacerdotes, X, 461. 1. Officium de Sancto recitari jubetur, dum solemniter canonizatur, 429, 1 (*Vide HÆC CANONICÆ*).

OGGANNIRE. Oggannire quid sit, XI, 245, 2.
OGYGES. Ogygis diluvium pro diluvio Noe, IV, 427, 2.

OLAUS. Olai Magni liber multa fabulosa continet, XII, 695, 2.

OLEA, vel **OLIVA** (pro arbore sumpta). 1° Olea inter arboros principatum tenet, VI, 117, 2. Est arbor speciosa similiter et fecunda, et pinguis, X, 539, 2; XXI, 271, 1. Speciosa est caudica, fronde, fructu, IX, 641, 1. Ejus ubertas, XII, 98, 2. Ejus folia nunquam defluunt, XXI, 227, 1. Frondes habet viles, at fructum præstantem, XXI, 227, 1. Olivarum duarum prodigia, XXI, 277, 2. Olea solum taxosum amat, II, 517, 2. Victores in stadio olea coronantur, VII, 482, 2. Oleis abundantes regiones an præ aliis viros sapientes gignant, XIII, 530, 1, 6.

2° Quarum rerum olea sit symbolum, IX, 641, 1, XVII, 62, 2. Symbolice Ecclesiam et quemlibet sanctum significat, XII, 92, 2; XIII, 471, 1. Olivæ assimilatur Ecclesia, oleastro Gentilitas, XVIII, 193, 1. Typus est sapientie et castitatis: Minervæ erat sacra, IX, 641, 2. Symbolum est pacis, IV, 560, 1; XXI, 225, 2. Item pacis studium denotat, hinc Palladi sacra, XIV, 411, 2. Olivæ fructifera justus comparatur, impius ligno arido, *Psal.* 1, 347, 2. Symbolum est misericordie, XII, 815, 1; XXII, 225, 2. Item deditiois, subjectionis et obedientie, XIV, 527, 2. Olivæ pacis figurativa, I, 149, 1, 2. Quia incorrupta et lignum solidum symbolum est victorie, felicitatis et æternitatis, XII, 98, 2; XIV, 527, 2; XXI, 226, 2.

Olivæ duæ apud Zachariam symbolice diversimode accipiuntur, XIV, 410, 2; 411, 1. Earum descriptio, 397, 1. Quid symbolice denotent, 398, 1, 2.

OLEUM. 1° Olei proprietates, usus et effectus naturales. Oleum non tantum ex olivis, sed ex quolibet flore, herba aromate distillatur, VII, 679, 2. A medicis quinta essentia vocatur, *ibid.* Olei proprietates, V, 132, 2; IX, 641, 1. Habet nitorem, fomentum ignis et pinguedinem, XIV, 411, 1. Est cibis, lux et medicina, IX, 317, 1; 539, 2. Oleum est aerium, et nullum spiritus continet, ideoque aquis supernaturat, VII, 482, 1. Ejus usus quadruplex, I, 117, 1. Olei effecta et vires, XX, 216, 1. Olei et unctiois effectus varii, 708, 2. Oleo olim athletæ mortui inungebantur, XVIII, 342, 2. Olei usus in vuneribus, XVI, 152, 2. Oleum æruginem, IX, 377, 1. Oleo arma corruuntur, XI, 250, 1. Oleum optimum est in summo vasis vel dolii, VI, 276, 1; XI, 368, 1. Oleum Samariæ excelleret sicut hodie Tibertinum, oleo carebat Egyptus, XIII, 446, 1. Olei Tibertini præstantia, I, 517, 2.

2° Olei usus sacri. Oleo sacro inungebantur reges Juda, sed non sacerdotes, III, 647, 1, 2. Oleum quo sacerdotes Moaisi inungebantur, tria significat, I, 700, 2. Olei proprietates pontificibus et regibus adaptantur, XIV, 411, 1. Olei unctio in mundatione leprosi quid significet, II, 94, 1. Olei lucernarum in tabernaculo descriptio, I, 672, 2.

Oleo olim baptizandi ungebatur, X, VII, 334, 1. Ex oleo et balsamo fit chrisma, XVII, 198, 1. Oleum olivarum est materia sacramenti Extremæ Unctionis, XX, 216, 1. Oleo sacro ab episcopis benedicto nullus laicus ungit, sed solus sacerdos, 215, 2.

3° Olei effectus supernaturales. Olei fons Romæ et terra profluxit per totum diem ante Christi ortum, VII, 482, 1; XI, 152, 2; XIV, 333, 2; 517, 1. Eo in loco ecclesia erecta fuit, XIV, 333, 2. Oleum ante sepulchra martyrum in lychnis ardens multis salutare fuit, XVII, 352, 2. Per oleum benedictum olim sancti anachoretæ demones expellebant, IV, 298, 1. Oleo a se benedicto multi sancti aegros sanabant, XV, 588, 1; XX, 216, 1. Cur sancti nonnulli post mortem oleum stillent, X, 540, 2. Oleum fluere solet e corporibus S. Euthymii et S. Elisabeth Hungaricæ, XI, 762, 1.

4° Olei symbolice significationes. Oleum quarum rerum sit symbolum, XVII, 62, 2. Oleo designatur Dei auxilium, XI, 250, 2. Misericordiam, Dei representat, XIV, 563, 1. Oleum est typus nominis Jesu Christi, XIX, 29, 2 et seq. Oleum effusum nomen Christi quid, VII, 480, 1. Oleo Spiritus sancti gratia significatur, XII, 225, 1. Oleum symbolum est sanctorum, XXI, 226, 2. Varia ejus symbola, nempe tranquillitatis, gratiæ, caloris, odoris, hilaritatis, deliciarum, roboris, medicinæ, *ibid.* et seq. Oleum symbolum est misericordie, item elemosinæ, gratiæ et charitatis et consolationum spiritualium, II, 15, 2; VI, 117, 2; X, 318, 1; XVI, 432, 1. Oleum et misericordiam, nomina sunt apud Græcos affinia, videlicet *ἔλαιον* et *ἔλεος*, VII, 432, 1. Oleum gratiarum et virtutum symbolum est octo de causis, 1, 290, 1. Oleum charitatis, et consuetudinis et consolationis figura, XI, 250, 2. Per oleum recte significatur consolatio et letitia, XI, 718, 1, 2. Symbolum est fecunditatis, charitatis, misericordie, lenitatis, obedientie, pacis, deditiois et splendoris virtutum, XIII, 471, 1. Oleum gaudii quod dicitur, XI, 718, 1. Oleum exultationis est oleum gloriæ, XIX, 361, 1. Oleum symbolum est abundantie, VI, 117, 1. Item lucubrationis et studii, *ibid.* Item adalantium, V, 132, 2. Oleum in Scriptura quidquid est pingue tam in aromatibus quam in epulis significat, VI, 113, 2; 338, 2. Oleum capitur pro deditiois, XI, 152, 1. *Oleum dederat* quid significet, VI, 345, 1, 2.

OLFACTORIOLA. Olfactorioli puellarum quænam sint, XI, 140, 2.

OLIVA (pro oleæ fructu sumpta). 1° Oliva quomodo enectur et fiat edulis, IX, 641, 2. Oliva

parva sunt Romæ, XIV, 409, 1. Olivarum nucleos rur puelle amantes comburent, XII, 463, 1.

2° Oliva fructus, sicut olea ex qua producitur, misericordiam, pacis, amoris, concordie, imo supplicationis et spei hieroglyphicum fuit, XII, 462, 2; 463, 1.

OLIVETI MONS. Oliveti mons qualis et ubi situs, vocatur Sanctus et inclytus, quid in eo gestum, XIV, 527, 2. Quando et quomodo scissus sit, 528, 2 et seq. Ex eo Christus in cælum ascendit, 528, 1. In monte Oliveti que miracula Christo in cælum ascendente contigerint, XVII, 62, 2 et seq. Mons Oliveti est symbolum Ecclesie Gentilium, XIV, 527, 2. Inde Christus Antichristum deturbabit, et illic ad judicium veniet, 528, 1 (*Vide Jesu Christi Ascensio, Mox*).

OLLA. 1° Olla in qua carnes martyrum elixabantur, qualis, IV, 527, 1.

2° Olla succensa quam vidit Jeremias quid fuerit, XII, 19, 1. Est Nabuchodonosor, *ibid.* Quid denotaret, XII, 19, 1; XIII, 603, 1. Eandem vindictam significat quam virga vigilans, sed graviterem, XII, 19, 1, 2. Significat tropologie ollam gehennæ, *ibid.*, 2. Item animam peccatricem, *ibid.* Orbis in fine mundi cœu olla ardens erit, 676, 2. Olla imagine representatur Jerusalem, sicut carniem in ea cocturam cives, et coquoarum Chaldei, 675, 1. Carnes hæc partes explicantur, *ibid.* Olla rubiginè plena significat Jerusalem sceleribus et cæcibus replentam solo igne purgandam, *ibid.* et 2. Olla capitur quoque pro sobole vel progenia, *ibid.*, 2. Symbolice olla est sceleris ac carnalis vitæ symbolum, *ibid.* Olla hæc item tartarum et ollam Vulcaniæ representat, *ibid.* Olla atra diabolus est mystice, et quotquot in eo spem reponunt, XIV, 184, 2.

OLUS. Olus unde dictum, VII, 95, 1. Olera cum charitate apposita, potiora sunt vitulo saginato ex odio, V, 462, 1.

Olus manducare quid sit Paulo, XVIII, 228, 2. *Olera olla legit* adagium de quibus dicitur, XII, 675, 2.

OLYMPIADES. Olympiadum initium, IV, 12, 1. Cœperunt anno quadragesimo Ozie regis, XIII, 254, 2. Omnes historice ante olympiades incertæ, IV, 72, 1. Ab olympiadiibus cepit apud Græcos scriptores fides constare, XIII, 254, 2.

OLYMPIAS. Olympias ex quo Alexandrum conceperit, XIV, 455, 2.

OLYMPIAS (S.). S. Olympias, neptis Ablavii præfecti, omnia sua in pauperes erogavit, XIII, 371, 1. Vidua magna constantia nuptias Elpidii rejecit, XIX, 237, 2. Ejus virtutum tria exempla, 241, 2. Ejus perperius fetus, XII, 402, 1.

OLYMPIONICÆ. Olympionicarum labores, gloria, præmia, XXI, 59, 2; 174, 2, 2. Etiam post mortem coronabantur, et divini prope iis honores habebantur, 173, 1. Palma quomodo et quare iis daretur, 89, 2; 173, 1.

OLYMPIUS episcopus, Olympius episcopus Arianus SS. Trinitatem blasphemans tribus ictus jaculis, tandem fulmine in balneo consumptus est, II, 165, 1; XI, 465, 2.

OLYMPIUS (S.) abbas. S. Olympius abbas se in terra peregrinum esse credidit, XIX, 578, 2. In cruciatus corporeis a cinipis indictis quomodo se solaretur, XI, 461, 2; XIV, 167, 2.

OLYMPIUS JUPITER (*Vide Jupiter*).

OMEN. Omen interdum licet accipere, I, 257, 1. Patet hoc exemplo servi Abrahæ, Gedeonis et Clodovei, *ibid.* Interdum etiam est superstitiosum, ut fuit Nabuchodonosoris et Philistinorum, *ibid.*, 2. Omen Nabuchodonosoris per sagittas quale fuerit, XII, 656, 1, 2. Omina apud veteres in usu fuerunt, 657, 1. Omen ex Scriptura captare quatenus liceat, XIII, 252, 1, 2.

OMNIS. 1° Omne Hebræi etiam pro binario sumunt, VI, 133, 1. Omnes pro singulis capitur subinde, XVIII, 302, 1. Omnes sæpe significat multos, XV, 269, 2. Omne capitur pro toto, XX, 14, 1, 2. Omne non, Hebræis est nullum, 555, 2. 2° Omnia videt Deus, XII, 114, 1. Omnia in omnibus est Deus, XIII, 448, 2. Omnia ad Deum referuntur, XVII, 329, 1. Omnibus et singulis quomodo totus intendat Christus, VII, 594, 2. In cœlo nobis erit Deus omnia in omnibus, XVIII, 405, 1 (*Vide Deus*).

3° Omnia omnibus fuit Paulus, XVIII, 8, 2; 332, 1. Omnia vanitas, quid sit, VII, 16, 2 et seq.

OMNIPOTENTIA, vide Deus, cap. III, art. III, § 1.

Omniscientia, vide Deus, cap. III, art. III, § 1.
ONAGER. 1° Onager qualis bestia, Job, 158, 2; 734, 2. Onager est asinus sylvestris, natura timidus, IX, 399, 2. Onagri hibidine inardescens velocitas, XII, 32, 1. Onager mas iua zelotypus est, ut pullos suos dentibus exsecet, ut ipse solus onagra sua fruat, XII, 396, 1. Cur vocetur solitarius, cum agmine feminarum sipatus incedat, *ibid.* Onagri estantes sunt et sitiundi, XII, 120, 2. Onager an uno per annum mense dum dormit, capiat, 33, 2.

2° Onager typice significat gentes exleges ante Christum, XIV, 246, 2. Symbolum est hominis solitarii, Job, 735, 1, 2; 737, 1. Item vecondis et insani, 271, 1. Typus est demones et peccatoris, 159, 1.

ONESIMUS (S.). Onesimus servus Philemonis, heri sui rebus quibusdam compilatis, Romam legit ibique a Paulo conversus, ab eo ad erum cum epistola mittitur, XIX, 341, 1. Phryx arat, *ibid.* In gratiam rediens cum hero, vir doctus et egregius factus, *ibid.* Quid nomen ejus sonet, 344, 1, 2. S. Onesimus post Timotheum factus est episcopus Ephesinus, IX, 42, 1; XVII, 6, 1; XXI, 42, 2.

ONESIPHORUS. Onesiphorus tria charitatis officia Paulo exhibuit, XIX, 280, 2.

ONIAS III. Onias III, cognomato sanctus, in-
mediate ante Mathathiam pontificatum gessit, IV,
509, 1. Fuit vir sanctus, IX, 19, 2. Ejus elogium,
X, 533, 1. Ejus virtutes, 539, 1. Interfectus est
anno quinto Antiochi, IV, 418, 1.

ONIAS IV, seu junior. Onias IV profugiens He-
liopolim in Ægypto, a rege Ptolemæo Philometore
templum impetravit, illud templum erexit, sed per-
peram, et hujus factus est pontifex a Judæis qui
in Ægyptum fugerant, IV, 418, 1; 509, 1; XI,
320, 2; XIII, 151, 1; XIV, 541, 2.

ONION. Onion templum unde sic dictum, IV,
418, 1. Onion appellatur templum, urbs et regio
Heliopoles, qua occasione id edificatum, et quan-
diu id steterit, XIV, 541, 2.

ONIROMANTE. Oniromante plerumque men-
tionitur et conjectat, X, 193, 1; 193, 4; 196, 1.

ONO. Ono campus in tribu Benjamin vulgo valis
Artibeum dicitur, IV, 243, 1.

ONOCENTAURI. Onocentauri quales et qui
sint juxta aliquos, XI, 452, 1.

ONOCROTALUS. Onocrotalus qualis sit avis, et
quam gulosa, II, 66, 2. Unde dicta, an eadem quam
pelicanus, II, 66, 2; IX, 150, 2. Cur vocetur *co-*
mens, II, 66, 2. Onocrotalus avis similis est cyeno,
dicta a sono quem edit instar asini; ejus ingluvies,
etur vocetur catturosa; quare conchis se repleat;
erat immunda Judæis, dicitur quoque pelicanus;
est amans solitudinis, XIV, 293, 2.

ONOCROTALUS significat penitentes, II, 66, 2. Est
etiam gulosi et gula symbolum, XIV, 293, 2.

ONOMAUS. Onomaus primus Circensium colo-
res invenit, XXI, 139, 1.

ONUPHRIUS (S.). S. Onuphrius eremita cura-
torem habebat angelum, VI, 190, 2. S. Onuphrio
omnibus diebus dominicis S. synaxim ministravit
angelus, II, 999, 9. XXI, 189, 1. Ei palma singulis
mensibus dabat fructus, XXI, 406, 2.

ONUS, ONERA. 1° Onus prophetis quid sit, XI,
277, 1, 2; XIII, 243, 1. Onus visionis, vel onus
verbi Domini cum prophetis præponitur, ipse
partim læta, partim tristes sunt, XIII, 245, 1.
Onus vocatur propheta tristis, minax, odiosa et
calamitosa, XIV, 157, 1; 200, 1; 430, 1; 451, 1, 2;
501, 1. Onus vocatur tribulationes et afflictiones,
XXI, 60, 1. Onus vocari potest Evangelium dupli-
citer, 451, 1, 2.

2° Per onera undecim mystice quid intelligatur,
XI, 278, 2; 279, 2. Et singulis remedia assignan-
tur, *ibid.* Onus Babylonis mystice exponitur,
332, 2; 533, 1. Item onus Philistin, 295, 4. Item
onus Moab, 297, 2. Onus Damasci, 306, 1, 2. Onus
Ægypti, 313, 1, 2. Onus deserti maris, 327, 2.
Onus Dama, 333, 1. Onus Arabie, 334, 2. Onus
vallis visionis, 336, 2. Onus Tyri, 346, 2. Onus ju-
mentorum Austri 413, 1.

3° Onus Christi leve est et simile plumis avium,
XV, 297, 1. Onera legis importabilia Pharisæi im-
probebant, quæ ipsi non subibant, 488, 2. Onus

peccati quam sit grave, XI, 278, 2; Job, 204, 1.
Onera mentis gravissima sunt, VI, 327, 1. Onera
pastorum et superiorum, XIX, 522, 1. Onera proxi-
mi quæ portanda sint, XVIII, 572, 2.

ONYCHA. Onycha quid sit, I, 716, 2.
ONYX. Onyx gamma in rationali significat Mas-
sassen et S. Philippum ob morum candorem, I,
684, 1. Ejus natura et color describitur, *ibid.*
Onyches in superhumerali pontificis an refledge-
rent dum sacrificabat, II, 7, 2. Onychini duo
epbodi pontificis quid mystice designarent, XIX,
195, 2.

OOLIBA. Ooliba ad litteram quid significat:
Jerusalem et duas tribus designat, XII, 667, 2.
Allegorice et tropologicè sunt Ecclesie orthodoxy-
rum, fideles, clericus et religiosus, qui si peccent,
gravius punientur quam alii, *ibid.*

OOLLA. Oolla quid significat, ipsa Samariam
designat, XII, 667, 2. Cur sit soror major, *ibid.*
Ipsa est synagoga hereticorum, fideles, laicos,
allegorice et tropologicè, *ibid.*

OPERA, vide Opus.

OPERARI, vide Opus, OPERA.

OPERARIUS. 1° Operarii inter laborandum lum-
bos præcingunt, XVI, 173, 2: *Sint lumbi vestri præcincti, et lucernæ ardentes in manibus vestris, et vos similes hominibus expectantibus dominum suum, quando revertatur a nuptiis.* Operarius di-
ligens per fornicata denotatur, V, 159, 1. Operarius
sua sorte contentus, felicius divite est, X, 333, 2:
Vita sibi sufficientis operari condolebitur, et in ea invenies thesaurum. Opes acquiri Deo benedi-
cente, *ibid.* Operariorum labores super incassum
cadunt ob neglectum Dei cultum et gratiam, XIV,
324, 1: *Et nunc hæc dicit Dominus exercituum: Ponite corda vestra super vias vestras. Seminastis multum, et intulistis parum: comedistis, et non estis satiati: bibistis, et non estis inebriati; operavistis vos, et non estis calefacti, et qui mercedem congregavistis, misit eas in saeculum perituum.* Operarius ebriosus non loespletabitur, IX, 532, 2;
533, 1. Operarii merces statim tribuenda, IV,
285, 1: *Quicumque tibi aliquid operatus fuerit, statim et mercedem restitue.* Operariorum merces
defraudata clamat in cælum, XX, 201, 2: *Ecce merces operariorum qui messerunt regiones vestras, quæ fraudata est a vobis, clamant, et clamor eorum in aures Domini Sabaoth introitit.* Cum operario agrario non est consulandum de
ullo opere, X, 255, 1.

2° Operarius evangelicus comparatur militi, pu-
gilli, agricolæ, XIX, 284, 2. Operarius inconfu-
sibilis quis, 287, 1: *Solicite autem cura tempus probabilem exhibere Deo, operarum incorruptibilem, recte tractantem verbum veritatis.*

OPERATIO. Operatio an Deo sit existens ratio
in rebus, XVII, 330, 2: *Quomodo non longe sit ab unoquoque nostrum.* Operationes singularum crea-
turarum operatur Deus, X, 417, 2: *Consummatum*

astem sermonum, ipse est in omnibus. Operatio
virtutum quæ dicitur, XVIII, 373, 2. Operationes
sunt miracula, quæ dicantur a gratia, 372, 2: *Et
divisiones operationum sunt, sciam verus Deus, qui
operatur omnia in omnibus.*

OPERIMENTUM, OPERIRE. Operire prophetas
quid sit, XI, 407, 1, 2. Operimentum Judæ quo-
modo dicatur revelandum, 338, 1.

OPES, vide Divitiae.

OPHANNIM. Ophannim, id est rota, qui sint
angeli, XII, 509, 1. Non sunt certi angeli, 576, 2.

OPHAS. Ophas, pat, uphas, muphas, idem sunt:
unde ophas deductatur et formetur, XII, 91, 2.

OPHEL. Ophel describitur, IV, 180, 2. Ophel
erat urris excelsa in Sion, juxta atrium templi,
ejus à scripito, XIV, 99, 1. Ab altitudine dicta est
Ophel, id est tenebrae, caligo, *ibid.* Non erat turris
Psephi a, *ibid.* Ophel erat arx celsa et munita in
Jerusalem, X, 225, 2.

OPHIMACHUS, vel OPIOMACHUS. Ophioma-
chus loci sita fit, dum mole corporis et alis perficitur,
XII, 479, 1. Est locustæ species, quid tropologicè
significat, II, 68, 2 et seq.

OPHER. Opher cum suis nomen Africae dedit,
I, 263, 1.

OPHIR. Ophir quæ sit regio, IX, 240, 2. An sit
Peru, negatur, XII, 90, 2; 91, 1. Ophir unde aurum
habuit Salomon, est India orientalis, III,
602, 1, 2. Inde aurum dicitur olivum, 602, 2. Ophir
probabiliter est Pegu, Malacca et Sumatra,
XII, 91, 1.

OPHITE. Ophite heretici serpentem colabant,
et cur, I, 406, 2; VIII, 591, 2 et seq. Ophitarum
hereticorum abominaciones, XX, 91, 1.

OPHITÆ. Ophitæ mechanici etiam in sua arte
sapientes sunt, X, 288, 2 et seqq.; 294, 2: *Omnes
hi in manibus suis speraverunt, et unusquisque
in arte sua sapiens est: sine his omnibus non
edificatur civitas. Sunt in republica necessarij,
296, 1: Creaturam xvi confirmabunt, et deprecatio
illorum in operatione artis. Eorum sapientia
in cultu Dei sita, 297, 1: Accommodantes exitum
suam, et concurrentes in lege Altissimi. Qualis
legis Dei cognitio illis necessaria sit, 296, 2. Ophi-
tæ quomodo multum meriti ex operibus suis
colligere possunt, XVIII, 684, 2; XIX, 108, 1:
Omne quodcumque facitis in verbo, aut in opere,
omnia in nomine Domini nostri Jesu Christi,
gratias agentes Deo, et Patri. Ophitæ pii qui,
XVIII, 643, 1, 2: Qui furabatur, jam non furetur;
magis autem laboret, operando manibus suis, quod
bonum est, ut habeat unde tribuat necessitatibus
pauperum. Ophitæ mechanica olim sancti exercere,
XIX, 169, 2 et seq.: *Ipsi enim scitis quemadmo-
dum oportet timere nos: quoniam non iniquitæ-
sumus inter vos, neque gratis panem manduca-
vimus ab aliquo, sed in labore et in fatigatione,
note et die operantes, ne quem vestrum grave-
mus.* Ophitæ pauperes divitiis injustis et pravis*

preslent, X, 2, 2. *Melior est pauper qui ambulat
in simplicitate sua, quam dives torquens labia
sua, et insipiens.* Ophitæ in senatum non sunt
assumendi, X, 295, 1, 2: *Et non inhabitabunt,
nec inambulabunt, et in ecclesiam non transibunt.
Super sellam iudicis non selebunt, et testamentum
iudicis non intelligunt, neque palmam sciendi disci-
plinam et iudicium, et in paraboli non inve-
niantur.* Nec alios docere debent iudicium et di-
sciplinam, *ibid.*, 2.

OPILIO. Opilio dicitur quasi ovilio, X, 146, 2.
OPILIUS (S.). S. Opilius Placentinus a puero,
Deo dilectus fuit, XV, 425, 1. Orans ab angelorum
multitudine cinetus est, V, 101, 1.

OPINIO. Opinio quam de Deo habere debemus,
VII, 197, 1, 2 (Vide Deos). Opiniones novas proferre
stultitia signum est, V, 560, 1. Opiniones novas
introducunt heretici, XX, 452, 2 (Vide Hæresi-
tici).

Opinio mali magis affligit quam ipsum malum,
X, 102, 1.

OPISTOCOME. Opistocome dicitur Eubœici unde,
XII, 517, 2.

OPISTOGRAPHI. Opistographi libri qui, XII,
517, 2; XXI, 121, 1.

OPOBALSAMUM. Opobalsamum est balsami
succus, IX, 643, 2.

OPPIUS. C. Oppius centurio an fuerit is qui
Christo mortem asitit et eum morientem confes-
sus est Deum, XV, 636, 2; XVII, 244, 1; XX,
640, 1. An ipse Hispanos converterit, XI, 610, 1.

OPPORTUNA (S.). S. Opportuna abbatissa fe-
licissima mors, V, 528, 1.

OPPORTUNITAS, OPPORTUNUS. Opportunus
vox unde derivetur, V, 467, 1: *Lalatur homo in
sententia oris sui, et sermo opportunus est opti-
mus.* Opportunitas in monendo et docendo sap-
ientem captanda est, V, 260, 1: *Da sapientis occa-
sionem, et addet ei sapientiam. Doce justum, et
festinabit accipere; VI, 264, 1, 2 et seq.: Mala
aurea in lectis argenteis verbum dictam in tem-
pore suo; Job, 114, 2. Ea beneficia plurimum au-
get, V, 339, 4: Bene consurgit altitudo, qui qua-
ritur bona; qui autem investigator malorum est,
opprimetur ab eis. Ad opportunitate pendat res
ex voto successus, 358, 2. Opportunitas similis est
rote, VI, 265, 1, 2.*

OPPRESSIO. Oppressio pauperum vindictæ
clamat a cælo, IX, 564, 2 (Vide Patrum).

OPPROBRIUM. Opprobria superare gloriosissimum,
Job, 400, 2 (Vide Inimici. HUMILITAS, MA-
GNANIMITAS).

OBSONION. Obsession quid sit propria, XVIII,
114, 2.

OPTARE, OPTATIO. Optaciones extremorum
malorum in viris sanctis pro eorumdem prophetia
accipiuntur, XIII, 467, 1. Optare eternam dama-
nationem licet pro multorum salute, XVIII, 137, 2.

OPTIMATES. Optimates urbium sunt capivi,

XIII, 593, 2. Dicantur montes et excelsa terra, *ibid.*

OPTIMUS. 1. *Optimus maximus* Dei est epithetum, XX, 53, 1. Optimi epithetum quibus tribuatur, XIII, 46, 1; 400, 2. *Optimus* erat epithetum præsidium et magistratum, XVI, 7, 1.

2. *Optimum* et pessimum quid sit, X, 123, 2. Optima Deo offerenda, VI, 40, 2; XIV, 553, 2: *Offeris super altare meum panem pollutum, et dicitis: In quo pollutum est? In eo quod dicitis: Mensa Domini despecta est;* 567, 1: *Maledictus dolosus qui habet in grege suo masculum, et votum faciens immolat debile Domino;* XVI, 504, 2: *Maria ergo accepit libram unguenti nardi pistici, pretiosi, et unxit pedes Iesu (Vide OSMARIO, SARAFICUM, VICTIMÆ).* Optima sectanda sunt, exemplo apis, IX, 333, 1: *Brevi in volatilibus est apis, et initium dulcoris habet fractus illius.*

OPULENTIA. Opulentia veterum consistebat in pecoribus et, X, 416, 1.

OPUS, OPERA. I. OPERA DEI ET CHRISTI. 1. *Opus* primum Dei Patris fuit aeterna generatio Filii, XIII, 356, 4: *Quasi diluculum preparatus est egressus ejus.* Opus Domini dicitur creatio et gubernatio et redemptio Christi, XI, 150, 1: *Et opus Domini non respicit, nec opera manuum ejus consideratis.* Opus Dei per excellentiam fuit redemptio generis humani et captivitate diaboli et peccati, XIV, 241, 2: *Domine, opus tuum, in medio annorum vivifica illud.* Opus sumus Dei, XVII, 335, 2: *In ipso enim vivimus, movemur et sumus..... Ipsi enim opus et genus sumus.* Quomodo opus sinus Dei, XVIII, 233, 2: *Noli propter eorum destruere opus Dei.* Opera Dei omnia ad justum pondus sunt facta, V, 495, 2: *Pondus et statura justitiae Domini sunt, et opera ejus omnes lapides sacculi;* Job, 708, 2. Opera Dei mire perfecta sunt, IX, 501, 2: *Quis sufficit enarrare opera illius? Quis enim investigavit magnalia ejus? Virtutem autem magnitudinis ejus quis enuntiabit? aut quis adjiciet enarrare misericordiam ejus? XVI, 332, 1.* Opera Dei sunt misericordia vera et justa, IV, 278, 1: *Omnes viae tuae misericordiae, et veritas et iudicium.* Opera Dei sunt vera tripliciter, XIII, 41, 2: *Universa opera tua vera, et via tua recta, et omnia iudicia tua vera.* Opera Dei conformia sunt verbis illius, *Psalm.* I, 494, 1: *Rectum est verbum Domini, et omnia opera ejus in fide.* Opera Dei omnia sunt valde bona, tum Deo, tum nobis, tum toti universo, X, 310, 2: *Date nobis ejus magnificentiam, et confitemini illi in voce laborum vestrorum..... et ut sic dicitis in confessione: Opera Domini universa bona valde.* In his celebranda sunt maxime bonitas et potentia, 311, 4. *Hæc bona sunt, quia ipse omnia suo tempore et opportune exhibet, 322, 1, 2: Omnia opera Domini bona, et omne opus hora sua ministrabit.* Horum singulis Deus efigiem suam insculpsit, 376, 2: *Nonne*

Dominus fecit sanctos enarrare omnia mirabilia sua, quæ confirmavit Dominus omnipotens stabiliri in gloria sua? Mire hæc per sapientiam exornavit, 379, 2: Magnalia sapientia sua decoravit: qui est ante sæculum, et usque in sæculum, neque adjectum est, neque minuitur, et non eget altius consilio. Eis nihil additum aut diminutum est, *ibid.* Quam ea sint speciosa, amanda et utilia, *ibid.* et seq. *Quam desiderabilia opera ejus, et tanquam scintilla, quæ est considerare.* Sunt ea velut scintilla divinitatis, 380, 1. Digna sunt admiratione et consideratione, *ibid.* Ex his ad Deum debemus ascendere, *ibid.* In his Deus ipse intime præsens est per essentiam presentiam, potentiam, *ibid.* Quomodo ea in sæculum manere dicantur, Deoque obediant, 384, 1: *Omnia hæc vivunt, et manent in sæculum, et in omni necessitate obediunt ei.* Eorum diversitas, et tamen ordo et connexio, *ibid.*, 2. Nemo eorum consideratione se potest satiare, 382, 1: *Unusquisque confirmavit bona; et quis satiabitur videns gloriam ejus? Opera Dei investigabilia sunt, Psalm.* I, 9, 1, 2: *In mari viæ tua, et semita tuae in aquis nullis, et vestigia tua non cognoscuntur.* Abscondita sunt et mirabilia, IX, 337, 2: *Quoniam mirabilia opera Altissimi solius, et gloriosa, et abscondita, et incerta opera illius.* Sunt velut fenestrate per quas videtur Deus, 429, 2: *Beatus vir..... qui respicit per fenestras illius, et in januis illius auditis.* Opera Dei non scrutanda, 430, 2: *In supercavis rebus non scrutari multipliciter, plurima enim super sensum hominum ostensa sunt tibi;* Job, 688, 1: *Quis poterit scrutari vias ejus? aut quis potest ei dicere: Operatus es iniquitatem? Memento quod ignoras opus ejus, de quo cecinerunt viri. Cur plurima eorum captum nostram superent, 430, 2; 468, 2: Nam plurima illius opera sunt in obscuris; sed opera justitiæ ejus quis enuntiabit, aut quis sustinebit? Eorum multa non latent quæ non videmus, X, 423, 2: *Quis videt eum et enarrabit? et quis magnificabit eum sicut est ab initio? Ea digne ab homine nec laudari, nec recenseri queunt, 413, 2: Multo dicemus et deficientes in verbis; consummatio autem sermonum ipse est in omnibus.* Dei opera sunt silentia, cur, VIII, 627, 1. Operibus Dei nihil deest, nisi justus eorum laudator et æstimator, I, 75, 2; XXI, 134, 2. Opera Dei non solum sensibus percipienda, sed animo consideranda, Job, 296, 2: *Ecce omnia hæc vidit oculus meus, et audivi auris mea, et intellexi singula.* Opera Dei revelare honorificum est, et celare periculosum, IV, 305, 1: *Etenim sacramentum regis abscondere bonum est: opera autem Dei confite et honorificum est.* Opera Dei movent homines ad fidem, *Psalm.* I, 494, 1. Operum Dei duratio, VII, 445, 1: *Didici quod omnia opera quæ fecit Deus, perseverent in perpetuum; non possumus eis quidquam addere vel auferre, quæ fecit Deus ut timeatur (Vide Deus).**

Opera SS. Trinitatis ad extra sunt indivisa, et tribus personis communia, XIV, 584, 2; XVI, 544, 2; XVIII, 72, 2 (Vide TRINITAS).

2. Opera Christi erant perfecta, XV, 81, 2. Opera theandrica Christus non sibi, sed Patri suo attribuit, XVI, 84, 1. In his nihil juris habebant parentes ejus, 329, 1. Opera Christus in dies excellentiora edebat, unde videbatur crescere in sapientia et gratia apud Deum et homines, 87, 1, 2. Hæc de eo testimonium perhibebant, 384, 1. Opera majora quam Christus faciet credens in eum, 545, 1, 2 (Vide JESUS CHRISTUS).

II. OPERA AB HOMINIBUS FACTA. — 1. *Operum necessitas ad salutem.* Opera ad salutem requiruntur, XV, 525, 2 et seq.: *Quinque saluta, acceptis lampadibus, non sumperunt oleum secum: prudentes vero acceperunt oleum in vasis suis cum lampadibus;* 718, 2: *Qui crediderit et baptizatus fuerit, salvus erit; qui vero non crediderit, condemnabitur.* Operum necessitas, vis, integritas, XVI, 559, 1: *Omnes palmitem in me non serent fructum, tollet eum; et omnem qui fert fructum, purgabit eum, ut fructum plus afferat;* XVIII, 58, 1, 2; 59, 2: *Reddet unicuique secundum opera ejus, iis quidem qui secundum patientiam boni operis, gloriam, et honorem, et incorruptionem querunt, vitam æternam: iis autem qui sunt ex contestatione, et qui non acquiescunt veritati, credunt autem iniquitati, ira et indignatio;* 178, 2: *Corde enim creditur ad justitiam: ore autem confessio fit ad salutem;* 269, 1: *Unusquisque autem propriam mercedem accipiet secundum suum laborem;* XIX, 286, 1: *Fidelis sermo: nam si commortui sumus, et convivemus, si sustinebimus, et conregnabimus.* Opera præter fidem ad salutem et electionem ad gloriam requiruntur, XX, 4, 1; 82, 1, 2: *Estote autem factores verbi, et non auditores tantum;* 122, 1, 2; 123, 1: *Quid proderit, fratres mei, si fidem quis dicat se habere, opera autem non habeat? Numquid poterit fides salvare eum; 128, 2: Vis autem scire, o homo inanis, quoniam fides sine operibus mortua est. Abraham pater noster nonne ex operibus justificatus est, offerens Isaac filium suum super altare? Vides quoniam fides cooperabatur operibus illius, et ea operibus fides consummata est; 421, 1: Quapropter, fratres, magis satagate ut per bona opera certam vestram vocationem et electionem faciatis: hæc enim facientes, non peccabitis aliquando;* 560, 2 et seq.: *Si scitis quoniam justus est (Christus iudex), scitote quoniam justus facit justitiam et in semetipso natus est;* 568, 2: *Fideli, nemo vos seducat, qui facit justitiam, justus est. Ha tribuit fidei perfectionem et consummationem, 129, 1: Surt ejus vita et lingua, 125, 1: Sic et fides, si non habeat opera, mortua est in semetipso. Jungenda sunt orationi, 582, 1, 2: Charissimi, si cor nostrum non reprehenderit nos, fiduciam habemus ad Deum. Et quidquid petieris-*

mus, accipiemus ab eo: quoniam mandata ejus custodimus, et ea, quæ sunt placita coram eo, facimus. Propter opera electi cælo adjudicantur, XV, 536, 1: *Venite, benedicti Patris mei, possidete paratum vobis regnum a constitutione mundi;* esurivi enim, et dedistis mihi manducare; sitiivi, et dedistis mihi bibere, etc. Paulus esto per gratiam salvos nos dicat, opera tamen requirit, XVIII, 76, 2; 79, 2. Opera satisfactoria astruntur, II, 36, 2. Operibus piis pro peccato debita satisfacimus, V, 490, 1: *Misericordia et veritate redimitur iniquitas; et in timore Domini declinatur a malo.* Operum scientia efficacax, VIII, 435, 1: *In manu enim illius, et nos, et sermones nostri, et omnis sapientia, et operum scientia, et disciplina.* Opere ipso lex est adimplenda, V, 185, 2: *Liga eam (legem) in digitis tuis, scribe illam in tabulis cordis tui.*

Opera verbis consentiant, V, 455, 1; 585, 1. Opera consona debent esse cordi et ori, *Psalm.* I, 67, 2. Opera doctrinam confirmant, X, 433, 4. Opere concionandum est priusquam ore, XIV, 318, 1. Operibus laudandus Deus, *Psalm.* I, 193, 1, 2. Opere sancti tripliciter Deum laudant, X, 423, 1.

Operibus bonis justus est incumbendum ob incertitudinem mortis, XV, 528, 1: *Vigilate itaque, quia nescitis diem neque horam.* Sunt ea facienda in hac vita, post mortem non erit facienda opportunitas, VI, 45, 1: *Propter frigus pigri arare noli; mendicabit ergo assule et non dabit illi;* IX, 422, 2 et seq.: *Estote obitum lutum operibus.* Opera pigri ob laborem sibi putant impossibilia, 456, 1. Opera bona faciendi occasio ubique occurrit, X, 27, 2.

2. *Dei gratia necessitas ad opera bona facienda.* Opera fidei et gratia non sunt tribuenda voluntati, sed fidei et gratia, XX, 80, 1. Opera gratia quæ sunt ad vitam æternam non sunt in hominis potestate sine Dei inspiratione et auxilio, XII, 94, 2: *Scio, Domine, quia non est hominis via ejus: nec viri est ut ambulet, et dirigit gressus suos.* Operis initium, volitio, conatus, finis et exitus Deo ab Ecclesiastico tribuuntur, IX, 40, 1. Operis supernaturalis dignitas tota est gratia, XVIII, 25, 1. Operis iaus Deo tribuitur, X, 487, 2: *In omni opere dedit confessionem Sancto et Excelso in verbo gloriae.* Opus virtutis est nobis a Deo datum, et non beans, 660, 1: *Operamini opus vestrum ante tempus, et dabit vobis mercedem vestram in tempore suo.* Quomodo nobis ea opera Deus præparet, XVIII, 603, 2: *Ipsius enim sumus factura, creatus in Christo Jesu in operibus bonis quæ preparavit Deus, ut in illis ambulemus.* Eorum bonitas Deo est tribuenda, 432, 2: *Non quia sufficientes simus cogitare aliquid a nobis quasi ex nobis; sed sufficientia nostra ex Deo est.* Quomodo opera bona tribuantur gratia, vocationi et electioni Dei, non libero arbitrio, 24, 2. Homini tamen sunt libera, et

a libera voluntate pendet, 280, 2; 303, 2: *Unusquisque proprium donum habet ex Deo: alius quidem sic, alius vero sic*, 603, 1, 2. Opera gratia sunt tum gratia, tum liberi arbitrii, V, 61, 1: *Quia Dominus dat scientiam, et ex ore ejus prudentia et scientia*. Opera naturalia possunt facere infideles, non ea que sunt gratia, XVI, 561, 1, 2: *Ego sum vitis, vos palmites: qui manet in me, et ego in eo, hic ferit fructum multum; quia sine me nihil potestis facere*. Ex interna Christi gratia homo vim habet opera bona producendi, 560, 1, 2: *Sicut palme non potest ferre fructum a semetipso, nisi manserit in vite, sic et vos, nisi in me manseritis*. Solis nature virtuos facta opera, Paulus a justificatione excludit, XVIII, 59, 2. Opera solis nature viribus facta impertinentia sunt ad gratiam et sanctitatem, 280, 2: *Quis autem te discerpit? Quid autem habes quod non accepisti?* Per opera meritoria nostra non minuitur, sed illustratur gratia Christi, 76, 2. Sunt dona Dei, 303, 2.

Attamen moralia opera infidelium non sunt peccata, XIV, 345, 1; XVIII, 235, 1: *Omne autem quod non est ex fide, peccatum est*; XIX, 327, 1: *Omnia mundi mundis, coinquinatis autem et infidelibus nihil est mundum, sed inquinata sunt coram et mens, et conscientia*. Opera infidelium qualia, *Psalm.* I, 69, 1, 2.

Opera omnia iustorum non sunt peccata, ut inquit vult Calvinus, I, 134, 2; XI, 742, 1; XVIII, 68, 2.

3° Opera nostra qua ratione sint facienda. Primo. Opera nostra quomodo peragere debeamus, VII, 319, 2 et seqq.: *Quodcumque facere potest manus tua, instanter operare: quia nec opus, nec ratio, nec sapientia, nec scientia erunt apud inferos, quo tu properas*. Quæ in his consideranda, XVIII, 294, 1. Operis decor et præstantia elucet in ejus modo, ordine, perfectione, VI, 190, 1. Eorum principium pendet a fine et medio, V, 568, 1: *Qui mollis est et dissolutus in opere suo, frater est sua opera dissipantis*. Quomodo et qua intentione facienda sint, 383, 2. Opus bonum potest reddi malum ob malam intentionem, 483, 1, 2: *Omnes visus hominis patent oculis ejus: spirituum ponderator est Dominus*. Opera omni vitio carere debent, 569, 1. Non sunt vitanda aliqua prava circumstantia, IX, 501, 2: *Fili, in bonis non des quæram, et in omni dato non des tristitiam verbi mali*. Opus bonum debet habere omnes suas circumstantias positivas et negativas, si vel una desit, desinet esse bonum, eritque malum, XIV, 345, 1. Opus bonum quomodo interdum sinistra cogitatione inquinetur, XII, 789, 2; 800, 4.

Secundo. Opera nostra ita sunt facienda, ut sint digna Deo, et quomodo id fiat, XX, 612, 2. Modus illi faciendi, 642, 2 et seqq. Quam ea excellenter et perfecte facere debeamus, X, 182, 1; 183, 1: *In omnibus operibus tuis præcellens esto. Ne deleris maculam in gloria tua*; XVIII, 588, 2: *Sicut electi non in ipso ante mundi constitutionem, ut esse-*

mus sancti et immaculati coram eo. Opera perfecta faciendi praxis et modus, X, 182, 2; 183, 1, 2; XIV, 134, 1, 2 et seqq.: *Indicabo tibi, o homo, quid sit bonum, et quid Dominus requirat a te*. Utique facere iudicium, et diligere misericordiam, et sollicitum ambulare cum Deo tuo. Sanctum opus sancte fieri debet, cur, VIII, 402, 2: *Qui enim custodierint iusta iuste, justificabuntur, et qui didicerint ista, invenient quid respondeant*. Opera etiam corporalia et secularia, quantumcumque levia, sollicita sunt facienda, XIV, 134, 1, 2 et seqq. Opera indifferentia ad Dei laudem etiam sunt facienda, XIX, 107, 2 et seqq.: *Omne quodcumque facitis in verbo, aut in opere, omnia in nomine Domini nostri Jesu Christi, gratias agentes Deo et Patri per ipsum*. Opera nostra minima, unde valorem excipiant, *Psalm.* I, 25, 2. Opus vulgare excellenter factum fit excellens, IX, 426, 2: *Omne opus electum justificabitur: et qui operatur illud, honorabitur in illo*. Opera non plena, sed vacua sunt sextupliciter, XXI, 68, 1. *Non invenio opera tua plena coram Deo meo*.

Opera nostra omnia in Deum tendant, XIII, 232, 1. Opera omnia cum Deo incipienda et finienda sunt, XVII, 112, 2 et seqq. Eorum initium et finis Deo offerenda, X, 220, 2: *In omni dato hilarem fac vultum tuum, et in exultatione sanctifices decimas tuas*. Sunt ad Dei gloriam facienda, XV, 181, 1, 2: *Attendite ne justitiam vestram faciatis coram hominibus, ut videamini ab eis: alioquin mercedem non habebitis apud Patrem vestrum qui in caelis est*. Talia raro proferant falsi doctores, 212, 2. Opera omnia nostra Deo sunt offerenda, II, 24, 1: *Omnis adeps Domini erit jure perpetuo in generationibus, et cinis habitaculis vestris*. Opera etiam fabrika Deo sunt offerenda, XVIII, 684, 2. Et omnia opera sunt commendanda, ut ipse ea dirigat, V, 485, 2 et seqq.: *Revela Dominus opera tua, et dirigentur cogitationes tuæ*. Ea variis modis ab eo diriguntur, VI, 75, 2: *A Domino diriguntur gressus viri: quis autem hominum intelligere potest viam suam?* Ante ea Deus invocandus, X, 303, 2: *Cor suum tradet ad vigilandum dilectulo ad Deum: qui fecit illum, et in conspectu Altissimi deprecabitur*. Operis initio formanda crux, XIX, 63, 2.

Partio. Opera debent fidei jungi, et esse et conformia, XVIII, 60, 2: *Non enim auditores legis justi sunt apud Deum, sed factores legis justificabuntur*; XIX, 147, 1: *Dignetur vos vocacione sua Deus noster, et impleat omnem voluntatem voluntatis et opus fidei in virtute*. Opera que Deo placent sunt in fide, sicut in radice, *Psalm.* I, 194, 2: *Rectum est verbum Domini, et omnia opera ejus in fide*.

Quarto. Opera omnia ad justam rationis normam mensuranda sunt, IX, 186, 2. Operis veritas in quo consistat, XIII, 377, 1. Quid sit operis modicum, ibid.

Quinto. Operum meritum in magnitudine charitatis consistit, XVII, 238, 1. Opera non prosunt sine charitate, XVIII, 379, 1: *Silinguis hominum loquar, et angelorum, charitatem autem non habeam, factus sum velut æs sonans, aut cymbalum tintiens*. Prosunt tamen penitenti ante reconciliationem, *ibid.* Opera tepida que damnâ creant, V, 369, 2: *Manus fortium dominabitur: quæ autem remissa est tributis serviet*. Operibus bonis acriter incumbendum est, X, 131, 2.

Sexto. Opera virtutum heroica nobis patranda sunt, et quomodo, XVII, 59, 2. Opera heroica fortiter aggredienda sunt, XVI, 140, 2: *Factum est autem, dum complerentur dies assumptionis ejus, et ipse faciem suam firmavit ut iret in Jerusalem*. Omnia opera magna fiunt et facta sunt per constantiam, X, 33, 1.

Septimo. Opera nostra ut digna sint, unienda sunt meritis Christi, X, 220, 2. Opera et passionem nostram actionibus et passionibus Christi unire debentur, XX, 341, 1.

Octavo. Opera bona a vanitate circumcidenda sunt, V, 456, 1. Quomodo tegenda sint et occultanda, II, 453, 1, 2: *Non operaberis in primogenito bovum, et non tollebis primogenita ovium*. Opera bona quomodo occultanda simul, et ostentanda, XX, 156, 1: *Sic luceat lux vestra coram hominibus, ut videant opera vestra bona, et glorificent Patrem vestrum qui in caelis est*. Eorum vim elidit vana gloria, 181, 1: *Attendite ne justitiam vestram faciatis coram hominibus, ut videamini ab eis: alioquin mercedem non habebitis apud Patrem vestrum qui in caelis est*. Operum bonorum venenum presumptio, *Psalm.* I, 25, 1. De eorum honestate hominis sibi blandiri non debeat, VI, 95, 1: *Omnis via viri recta sibi videtur; appendit autem corda Dominus*. Opus secretum Deus prædicat, XV, 182, 2: *Te abscondit faciente elemosynam, nesciat sinistra tua quid faciat dextera tua, ut sit elemosyna tua in abscondito, et Pater tuus, qui videt in abscondito, reddat tibi*.

9° Varia operum genera. Operum honorum tria genera, IV, 305, 1: *Bona est oratio cum jejuniis et elemosyna, quam thesaurus curi recondere*. Tria honorum operum genera per tria dona magorum designantur, XV, 82, 1. Opera misericordie corporalia et spiritualia sunt septem, 536, 2 (Vide MISERICORDIA). Ea omittentes damnantur, 528, 2. Ea proximo exhibita sunt velut unguenta quibus ungitur Christus, 545, 2; 717, 1. Opera tam bona quam mala velut sol rutilant in conspectu Dei, IX, 483, 2 et seqq.: *Et omnia opera illorum velut sol in conspectu Dei; et oculi ejus sine intermissione inspicientes in visis eorum*. Opera carnalia et spiritualia lana et lino representantur, VI, 497, 1.

Opera omnia non sunt præcepti, sed aliqua consilii, XVIII, 331, 2. Opus manuum etiam viris spiritalibus et apostolicis commendatur, XVII, 27, 2.

Opera exteriora frontibus sollicitorum templi mystice designantur, XII, 799, 1. Quædam bona opera per quinque sensus exhibentur, 788, 1.

10° Opera in honorum fructus et merces. Præter Opera pia et virtutum sunt quasi proles et semen; XI, 658, 2; 659, 1: *Hæc dicit Dominus eunuchis: Qui custodierint sabbata mea, et elegerint quæ ego volui, et tenuerint fœdus meum; dabo eis in domo mea, et in thauris meis locum, et nomen melius a filiis et filiabus: nomen sempiternum dabo eis, quod non peribit*. Item opera charitatis et sanctitatis exempla, 660, 2. Opera bona sunt quasi fructus hominis, et velut filii, IX, 190, 2; 360, 1, 2. Ante mortem ne laudes quemquam, quoniam in filiis suis agnoscat vir. Opera bona tam sunt: messis quæ semen, II, 178, 1: *Apprehendit messium trituram vindemiam, et vindemiam occupabit sementem*. Opus bonum semen est melioris, XIII, 421, 2: *Seminate vobis in justitia, et metis in ore misericordie*. Opus unum bonum viciam sternit ad aliud, XVII, 113, 1, 2. Opera bona sunt semen æternitatis, XIII, 424, 2.

Secundo. Opera bona Deum nobis propitium reddunt, VII, 112, 1: *Gaudium justo est facere iudicium, et procor operandibus iniquitatem*. Ea sola parant gaudium, III, 2. Mire placent Deo, XIX, 521, 2: *Beneficentiæ autem et communitatis notitie oblivisci, labibus enim levis promeretur Deus*. Deo grata sunt, Job, 464, 2. Opera iustitie nobis prosunt, non Deo, 464, 1: *Quid prodest nobis, si iustus fueris? aut quid ei confers, si immaculata fuerit vita tua?* Opera bona et vite mutatio Deum ad elementiam flecent, XIV, 307, 2 et seqq. Opera fidei, timoris et spei que fiunt ex legis præcepto, peccatorem ad iustitiam disponunt si ex charitate fiant, de condigno merentur iustitie augmentum, XVIII, 60, 1. Declarant operantur esse justum, *ibid.* Opera iustificant nos quo sensu, XIX, 456, 2. Sunt nostra lorica, XVIII, 679, 2: *Slate ergo succineti lumbos vestros in veritate; et indui loriceam iustitie*. Opera iustorum prosperantur, IX, 138, 2: *Sapiens cor et intelligibile abstinebit se a peccatis, et in operibus iustitie successus habebit*. Opera bona sacrificium sunt iustitie, *Psalm.* I, 25, 2: *Sacrificet sacrificium iustitie et sperate in Domino: multi dicunt, quis ostendit nobis bona?* Vocantur lux, XVIII, 653, 2: *Ut filii lucis ambulate, fructus enim lucis est in omni bonitate, et iustitia et veritate*. Opera bona iustis spem addunt in morte, V, 318, 1: *Mortuo homine impio, nulla erit ultra spes, et expectatio sollicitorum peribit*. Operibus bonis incumbentes, merentur videre angelos, XV, 646, 1.

Tertio. Opera nostra stricte respondent: in die iudicii, et a Deo pro merito vel mercedem vel penam æternam accipiunt. Opera hominum iudicii sui iustitiam expedit Deus, V, 483, 1, 2: *Omnes viæ hominis patent oculis ejus; spirituum ponderator est Dominus*. Opera omnia perfecte novis

Deus, tum bona, tum mala, XXI, 359, 1: El libri aperti sunt, et altus liber apertus est qui est vita; et iudicati sunt mortui ex his quae scripta erant in libris secundum opera ipsorum. Omnia opera hominum in libro scribuntur in die iudicii aperitur, XIII, 96, 2: *Judicium dedit, et libri aperti sunt.* Ea afferenda sunt ad tribunal Christi iudicis, X, 217, 2: *Non apparebis ante conspectum Domini vacuus, haec enim propter mandatum Dei sunt.* Operum in die iudicii exacta ratio a Deo exigetur, XV, 531, 2: *Post multum vero temporis venit dominus servorum illorum, et posuit rationem cum eis.* Ea omnia in die iudicii per os Christi declarabuntur esse sancta, IX, 426, 2: *Omne opus electum justificabitur, et qui operatur illud, honorabitur in illo;* 558, 1: *Qui operatur terram suam, inallabit acerum frugum, et qui operatur iustitiam, ipse exaltabitur.* Opera quomodo dicuntur ardere, XVIII, 271, 2: *Uniuscuiusque opus manifestum erit; dies enim Domini declarabit, quia in igne revelabitur, et uniuscuiusque opus quale sit, ignis probabit (Vide IUDICIUM).*

Operum bonorum merita et merces, XVIII, 58, 4, 2; 178, 2; 268, 4; XIX, 286, 4 (vide supra textum Scripturae). Per opera bona meremur vitam aeternam, XVI, 230, 2 et seq.; XX, 50, 2: *Beatus vir qui suffert tentationem, quoniam cum probatus fuerit, accipiet coronam vitae quam reponisit diligentiibus se.* Signum sunt praedestinationis, XX, 423, 1: *Quapropter, fratres, magis satagite, ut per bona opera certam vestram vocationem et electionem faciatis.* Iis nititur spes nostra, XVIII, 92, 2: *Gloriamur in tribulationibus, scientes quod tribulatio patientiam operatur; patientia autem probationem, probatio vero spem. Spes autem non confundit: quia charitas Dei diffusa est in cordibus nostris per Spiritum sanctum, qui datus est nobis.* Sunt fundamentum futuri aedificii in caelo, XIX, 267, 1: *Divitiis hujus saeculi praecipue..... thesaurizare sibi fundamentum bonum in futurum, ut apprehendant vitam aeternam.* Sunt ea cibum permanentes in vitam aeternam, XVI, 392, 2: *Operamini non cibum qui perit, sed qui permanet in vitam aeternam, quem Filius hominis dabit vobis.* Quae vocentur opera Dei necessaria ad comparandum panem permanentem in vitam aeternam, 293, 2: *Dixerunt ergo ad eum: Quid faciemus ut operemur opera Dei? Respondit Jesus, et dixit eis: Hoc est opus Dei, ut credatis in eum quem misit ille.* Operum modicum factum ex gratia, vitam aeternam meretur, XVIII, 437, 4, 2: *Non sunt condignae passionibus hujus temporis ad futuram gloriam quae revelabitur in nobis.* Opera habent cum gloria aeterna proportionem, et quem, 58, 2: *Opera nostra quomodo sint Dei et nostra, et inducant debitum iustitiae commutativae, XIX, 313, 4: In regno reposita est mihi corona iustitiae, quam reddet mihi Dominus in illa die iustus iudex.* Cur ea dicantur corona iustitiae, 314, 1: *Opera bona Deus*

ex iustitia remuneratur, Psalm. I, 97, 1: Et retribuet mihi Dominus secundum iustitiam meam, et secundum puritatem manuum mearum retribuet mihi. Omnia opera non sunt paria, XV, 442, 2 et seqq. Pro quantitate gratiae quae est in operante, opera ejus habent pondus, pretium, meritum apud Deum, V, 483, 2: *Opera quomodo sequantur sanctos, XXI, 283, 4: Amado jam dicit Spiritus, ut requiescant a laboribus suis; opera enim illorum sequuntur illos.* Ea nos post mortem non deserent, *ibid.* Sunt sarcina viatorum ad tribunal Christi pergendum, XVIII, 575, 2: *Opus autem suum probet unusquisque, et sic in semetipso tantum gloriam habebit, et non in altero.* Unusquisque enim onus suum portabit, 560, 4, 2: *Et nunc, filioi, manete in eo, ut cum apparuerit, habeamus fiduciam, et non confundamur ab eo in adventu ejus.* Opera laudant in caelo beatos, VI, 533, 1.

6° *Quomodo opera bona per peccatum mortificentur et per penitentiam reviviscant.* Opera bona peccatis sordidans ea perdit et dissipat, item qui ea ad ostentationem facit, XIV, 324, 1: *Opera bona per peccatum sequens mortificata per penitentiam reviviscunt, et quomodo, XIII, 505, 4: Reddam vobis annos quos comedit locustia, bruchus, et rubigo, et eruca, XXI, 67, 1, 2.*

7° *Opera bona impedire quam sit scelus, XVII, 373, 2.* Opera sanctorum quomodo impedit Satan, XIX, 423, 4: *Voluimus venire ad vos: ego quidem Paulus, et semel, et iterum, sed impedivi nos Satanus.*

8° *Opera mala (Vide PECCATUM).* Opera mala laboriosa, Psalm. I, 41, 4, 2: *Ecco parturit iniquitatem, concepit dolorem, et peperit iniquitatem.* Lacum aperuit, et effodit eum, et incidit in foveam quam fecit. Peccata dicuntur opera carnis, XVIII, 566, 1: *Caro concupiscit adversus spiritum, spiritus autem adversus carnem: haec enim sibi adversantur: ut non quaecumque vultis, illa faciatis.* Omnia opera mundana intermorientur, IX, 426, 1: *Omne opus corruptibile in fine deficiet: et qui illud operatur, ibit cum illo.*

9° *Opera legalia.* Opera legalia non conferebant ad delenda peccata, XVIII, 72, 2: *Haec Paulus suggestit, non alia, ibid.* Judaei jactabant ea, quasi ob ea ad salutem eligendi, 165, 2 et seqq. (Vide LEX MOSAICA, LEGALIA).

OR. OR abbas quot habuerit sub se monachos, XI, 320, 2.

ORACULUM. 1° *Oracula falsorum deorum.* Oracula Gentilis vocabantur sortes, XVII, 72, 2: *Deorum oracula in somno captabantur per necromantiam in delubris juxta sepulchra magnatum erectis, XIII, 398, 1.* Item dormiendo super stragula vel super pelles arietinas, VI, 472, 2; XIII, 552, 2: *Oracula per idola edebantur clara voce, XI, 222, 2 et seqq.* Oracula demonum vel falsa, vel plerumque ambigua, obscura et intricata, X, 196, 2; 197, 4;

XI, 516, 1: *Oraculum Apollinis quid diviti cuidam regi responderit, VII, 224, 1.* Oracula etiam falsa vendere auro simonia est, XIV, 93, 1: *Oracula Christus sustulit non tantum apud Christianos, sed et apud Gentiles, silentium eis impositum, 125, 1.* Oracula silere ante Christi ortum, 343, 2: *Plane defecerunt in morte Christi, 226, 2.*

2° *Oracula veri Dei et Prophetarum.* Oracula Prophetarum sunt velut litterae e caelo delatae, XIII, 233, 2: *Multa eorum cur perierint et jam non extant, 217, 2.* Oracula Prophetarum singulis saepe capitibus sunt alia et alia, ac novo tempore edita, XI, 79, 1: *Oraculum de Christo in Bethleem nascituro quando editum sit a Michasa, XIV, 112, 2.* Oracula sua seque attemperat Deus conditioni hominum, et ruitque pro suo statu et gradu accommode apparet Deus, XIII, 508, 1: *Oraculum rationalis diu apud Judaeos cessavit, XIV, 325, 2.* Oraculum Dei in Jerusalem defecit in excidio ejus per Nabuchodonosorem, X, 236, 2.

ORARE, ORATIO. 1° *Quid sit oratio, quibus rebus significetur et variae ejus formae.* Primo. Oratio omnem mentis ad Deum elevationem, collationem, unionem significat, X, 550, 2: *Oratio an ab obsecratione distinguatur, XIX, 193, 2: Obsecro igitur primum omnium fieri obsecrationes, orationes, postulationes, gratiarum actiones pro omnibus hominibus.* Oratio vocatur laus, cur, XII, 378, 2: *Consurge, lauda in nocte, in principio vigiliarum, effunde sicut aquam cor tuum ante conspectum Domini, XIV, 240, 1.* Orationis prima pars est Dei laus et gratiarum actio, XII, 68, 4: *Tu ergo, noli orare pro populo hoc, nec assumes pro eis laudem.* Oratio a Dei laude incipienda, XIII, 41, 2: *Stans autem Azarias oravit sic; aperiensque os suum in medio ignis, ait: Benedictus es, Domine Deus patrum nostrorum, et laudabile et gloriosum nomen tuum in saecula.* Oratio est collum anime, primo, quia sicut collum erigitur in altum, sic oratio mentem a terra sustollit ad Deum in caelum; secundo, quia sicut per collum spiritus attrahitur ad interiora refrigeranda, et roboranda, sic per orationem attrahimus spiritum Dei qui tectus concupiscentiae refrigerat, mentemque animat et corroborat, VIII, 50, 1, 2: *Sicut turris David collum tuum, quae aedificata est cum propugnaculis: mille clypei pendunt ex ea, omnis armatura fortium.* Oratio capitur pro oratorio, XVII, 310, 2: *Factum est autem, euntibus nobis ad orationem, puellam quandam habentem spiritum Pythonem obviare nobis.*

Secundo. Oratio per thus representatur, X, 226, 2: *Oratio humilitatis se nubes penetrabit: et donec propinquet, non consolabitur: et non discedet donec Altissimi aspiciat.* X, 539, 1: *Representatur pro altare thymiamatis, XVII, 106, 4.* Oratio est thymiana ob sex analogias, XXI, 130, 1: *Cum aperuisset librum (Agnus), quatuor animalia et viginti quatuor seniores ceciderunt coram*

Agnos, habentes singuli citharas, et phialas aureas plenas odoramentorum, quae sunt orationes sanctorum. Orationes sanctorum quare odorantis comparantur, I, 717, 4: *Disiitque Dominus ad Moysen: Sume tibi aromata, stactem et onycha, galbanum boni odoris, et thus lucidissimum, aequalis ponderis erunt omnia; faciesque thymiana compositum opere unguentarii, mixtum diligeret, et purum, et sanctificatione universissimum.* Cumque in tenuissimum pulverem amissiva contuderis, pones ex eo coram tabernaculo testimonis, in quo loco apparebo tibi. Sunt velut phialae odoramentorum, 226, 2: *Sunt velut flores pulcherrimi, 309, 2; 310, 1: Quasi Libanus odorem suavissimi habet. Florete, flores, quasi litium, et date odorem, et frolede in gratiam, et collaudate canticum, et benedicite Dominum in operibus suis.* Orationes sunt velut holocaustum, XVII, 233, 1: *Disiit autem illi (Cornelio angelus): Orationes tuae et elemosinae tuae ascenderunt in memoriam in conspectu Dei.* Oratio est vitae similis, VIII, 41, 4: *Sicut villa coccinea labia tua, et eloquium tuum dulce.* Per catenam auream denotatur, XV, 189, 2.

Tertio. Oratio verbalis et realis quae, Psalm. 110, 4: *Oratio silens ex intimo corde III, 259, 2: Porro Anna loquebatur in corde suo, tantumque labia illius movebantur, et vox penitus non audiebatur.* Oratio mentalis est hujus vitae beatitudo, XVII, 157, 2: *Maria optimam partem elegit quae non auferetur ab ea.* Oratio quietis quae, VII, 570, 2: *Adjuro eos, filie Jerusalem per capreas cervosque camporum, ne suscitatis, neque evigilate faciatis dilectam, quoadusque ipsa velit.* Ipsa est lectulus anime, VIII, 10, 1.

Oratio in templo melior est quam domi, X, 558, 4: *Cum adhuc junior essem, priusquam oberrarem, quassivi sapientiam palam in oratione mea.* Ante templum postulabam pro illa, et usque in novissimis inquam illam; XVII, 111, 2 et seqq.: *Petrus autem et Joannes ascendebant in templum ad horam orationis nonam: XIX, 301, 4.* Oratio publica in templo commendatur, XV, 184, 1, 2: *Orationis communis utilitas, IV, 168, 4: Cum ignoremus quod agere debeamus, hoc solum habemus residuum, ut oculos nostros dirigamus ad te.* Omnis vero Juda stabat coram Domino, cum parvulis, et uxoribus, et liberis suis. Orationis et penitentiae publicae vis et usus, 324, 1: *Et clamavit omnis populus ad Dominum instantia magna.*

Orationis Dominicae commendatio, XV, 185, 4: *Ejus paraphrasim ex S. Francisco, 194, 2.* Orationis Dominicae quinque tantum petitiones assignat S. Lucas, an eam bis Dominus docuerit, XVI, 161, 1: *Orationem Dominicam quisque discere et intelligere debet, XVIII, 392, 1.*

2° *Orationis necessitas et praecipuum.* Primo. *Orationis dignitas, necessitas, et vis, XVI, 240, 1.* Oratio solvit debitum Deo, IV, 305, 4: *Bona est*